Biblioteca Centrală Regională

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R.

Anul XXXV Nr. 6784 | Joi 28 octombrie 1965 | 6 PAGINI — 30 BANI

Pag. II-a

ANCHETA „SCÎNTEII"

ÎN AJUNUL SCADENȚEI UNOR INVESTIȚII ALE ANULUI 1965

Pag. IV-a

CE SE JOACĂ PE SCENELE TEATRELOR NOASTRE ?

Scriitori, oameni de teatru, critici, spectatori răspund la o anchetă a „Scînteii"

ÎN OLTENIA AGRICULTURA POSEDĂ MARI REZERVE DE APĂ NEFOLOSITE

Irigațiile sînt cel mai eficient mijloc de asigurare a unor recolte mari, indiferent de condițiile climaterice. Mai ales în acest an, în regiunea Oltenia, unde efectele secetei au fost foarte accentuate, irigarea culturilor și-a spus din plin cuvîntul. Nu este prima dată cînd în regiunea Oltenia s-a resimțit lipsa apei. De aceea, extinderea terenurilor irigate se impune ca o necesitate imperioasă. Condiții deosebit de favorabile creează faptul că regiunea are o rețea hidrografică foarte bogată. Numeroase izvoare, pîraie, rîuri, bălți asigură, alături de Dunăre, mari cantități de apă. De asemenea pînza de apă freatică poate fi exploatată ușor aproape în toate zonele. Sînt oare folosite așa cum trebuie aceste resurse pentru extinderea irigațiilor și sporirea, pe această cale, a recoltelor? Am adresat această întrebare tov. Constantin Cucu, specialist în problemele de irigații din Consiliul agricol regional Oltenia. Iată răspunsul :

„În fiecare an am amenajat noi suprafețe de teren pentru irigare. Amintesc doar sistemele Stoenești-Vișina și Jiu-Zăval. În acest an amenajările pentru irigații au fost extinse pe încă 3 000 de ha la cooperativele agricole de producție din Studina, Brastavăț, Vișina-Veche, Crușov și altele. Suprafața totală amenajată pentru irigații în cooperativele agricole din regiune depășește acum 30 000 de hectare. O bună parte din lucrări au fost executate cu sprijinul și din fondurile cooperativelor agricole. Pentru buna funcționare a sistemelor de irigație date în exploatare, au fost pregătite aproape 300 de cadre. Acolo unde s-a muncit cu simț de răspundere, irigarea culturilor a dus la obținerea unor recolte mari. De pe asemenea terenuri s-au strîns, în medie la hectar, peste 4 000 kg porumb boabe, 28 000 kg sfeclă de zahăr, 2 000 kg floarea-soarelui. La cultura porumbului, pe importante suprafețe s-au obținut producții între 6 000—9 000 kg la hectar, iar la sfecla de zahăr peste 30 000 kg. Bune rezultate în această privință au cooperativele agricole de producție din Scărișoara, Băbiciu, Rusănești, Jieni și altele".

Pînă aci, toate bune. Apa curge pe canale, plantele cresc, iar recolta atîrnă greu la cîntar. Dar să examinăm lucrurile mai îndeaproape. La cooperativa agricolă Zăvalu, raionul Băilești, din 500 ha amenajate pentru irigații au fost cultivate doar cîteva hectare cu lucernă. Cooperativa agricolă din Calafat a făcut amenajări pe 395 ha, iar cea din Basarabi pe 84 ha. Dar în aceste unități abia în ultimele luni ale anului s-au procurat cîteva agregate pentru stropit. Un calcul sumar arată că numai la aceste trei cooperative, dacă întreaga suprafață amenajată ar fi fost cultivată cu porumb irigat, s-ar fi realizat un plus de producție de cel puțin 1 000 tone de boabe.

Nici sistemele de irigații Stoenești-Scărișoara, Stoenești-Vișina, Jiu-Zăval, Basarabi-Calafat, care cuprind 10 260 ha teren, nu au putut fi folosite în întregime din cauza unor defecțiuni ivite în exploatare. Terenuri întinse nu au putut fi udate, altele nu au primit apă tocmai atunci cînd plantele aveau mai mare nevoie. Din această cauză eficiența irigației este mică. Peste unele canale nu s-au construit podurile stabilite de proiectanți, de aceea cooperativele agricole le-au astupat ca să-și facă loc de trecere, iar apa n-a mai putut circula. Deoarece canalul magistral al sistemului Stoenești-Vișina este prost executat, se pierd mari cantități de apă prin infiltrații. Aceasta face ca randamentul la irigat să fie scăzut, iar terenul să se înmlăștinească. De asemenea, pe nici unul din canalele principalelor sisteme de irigație încă nu au fost instalate apometre pentru controlul debitelor de apă folosite în exploatarea sistemelor de irigații.

Toate aceste fapte demonstrează că în privința folosirii terenurilor amenajate pentru irigații, în regiunea Oltenia sînt defecțiuni serioase. Este inadmisibil ca, mai ales într-un an secetos, să nu fie folosite la maximum toate posibilitățile existente pentru irigare. Se impune ca la amenajările existente să se facă o revizie atentă, să se remedieze din timp deficiențele semnalate.

Victor DELEANU
coresp. „Scînteii"

(Continuare în pag. a V-a)

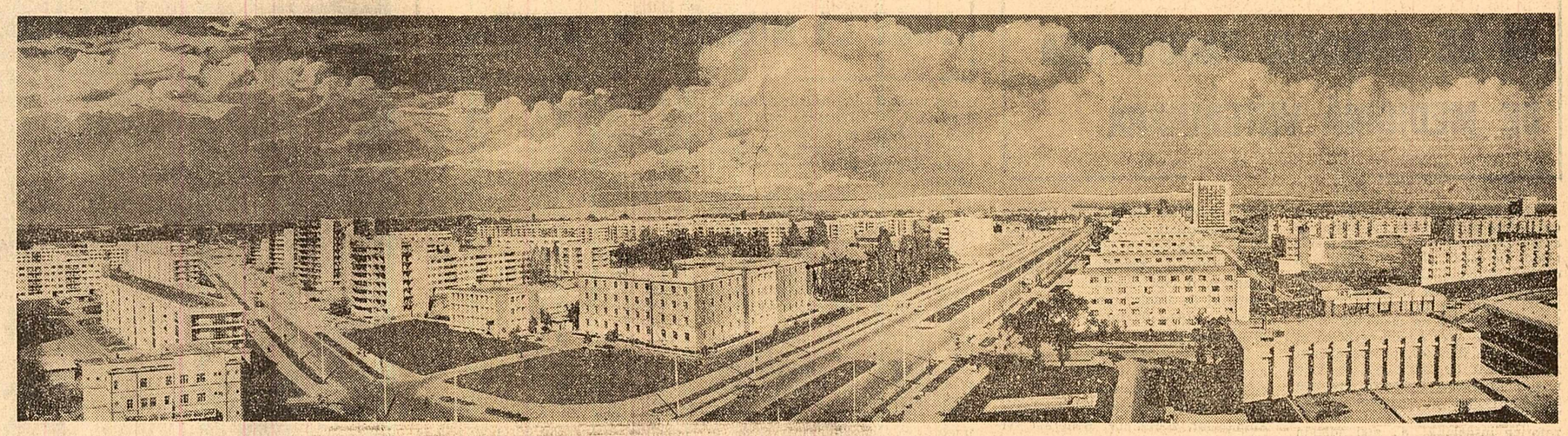

Țiglina, noul cartier gălățean, în frumoasa sa înfățișare arhitectonică — Foto : M. Andreescu

HOTĂRÎREA Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la întocmirea Istoriei P. C. R.

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a stabilit să se elaboreze o Istorie a P.C.R., care, pornind de la începuturile mișcării muncitorești, să prezinte întregul drum de luptă al clasei muncitoare, al Partidului Comunist Român — organizatorul și conducătorul luptei pentru eliberarea socială și națională a poporului — în strînsă legătură cu realitățile politico-economice și sociale ale fiecărei etape de dezvoltare a țării noastre.

Redînd lupta eroică desfășurată de comuniști, Istoria partidului trebuie să constituie un puternic mijloc de educare a membrilor partidului, a tinerei generații, a întregului popor, în spiritul glorioaselor tradiții ale mișcării revoluționare din țara noastră, ale Partidului Comunist Român, conducătorul încercat al luptei pentru libertatea și fericirea poporului. În aprecierea activității partidului în anii ilegalității, va trebui să se țină seama de împrejurările grele în care a fost nevoit să activeze, analizîndu-se în spirit critic hotărîrile Congreselor și alte documente de partid din perioada respectivă, ideile și tezele greșite pe care le cuprind în probleme importante de tactică și strategie.

În vederea aducerii la îndeplinire a acestor indicații ale Congresului al IX-lea al P.C.R., Comitetul Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român hotărăște :

1. — Ținînd seama de însemnătatea acestei lucrări, precum și a întregii activități de cercetare a problemelor de istorie a partidului, se constituie o Comisie a Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român pentru Istoria partidului, avînd următoarea componență : Nicolae Ceaușescu — președintele Comisiei, Chivu Stoica, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Alexandru Bîrlădeanu, Emil Bodnaraș, Alexandru Drăghici, Paul Niculescu-Mizil, Leonte Răutu, Manea Mănescu.

2. — Într-o primă etapă se va întocmi o lucrare sintetică (schiță a Istoriei partidului), care să înfățișeze, în lumina indicațiilor Congresului al IX-lea, drumul parcurs de mișcarea muncitorească și de partidul nostru, acordînd o deosebită atenție aprecierii juste, științifice a liniei politice, a hotărîrilor și acțiunilor partidului în diferite etape.

La întocmirea lucrării vor lua parte lucrători ai Institutului de istorie a partidului, ai Institutului de istorie și ai Institutului de economie ale Academiei Republicii Socialiste România, ai Școlii superioare de partid „Ștefan Gheorghiu", ai Editurii politice, cadre de partid din ilegalitate.

Lucrarea va apare în cursul anului 1966.

3. — După apariția lucrării de sinteză se va trece la întocmirea unei lucrări de mai mari proporții : Istoria Partidului Comunist Român, care urmează să fie gata pînă la sfîrșitul anului 1967.

În acest răstimp, pe baza concluziilor ce se vor desprinde din discutarea lucrării de sinteză, vor fi editate o serie de lucrări monografice privind momente importante ale istoriei partidului : începuturile mișcării muncitorești din țara noastră, răscoala din 1907, greva generală din 1920, luptele muncitorilor ceferiști și petroliști din 1933, insurecția armată din 1944, participarea României la războiul antihitlerist, instaurarea și consolidarea puterii populare, construirea orînduirii socialiste.

Stiuful a crescut frumos. Este constatarea cercetătorilor de la laboratorul de biochimie care cutreieră, pas cu pas, Delta Dunării

De la trimișii noștri speciali în Africa

DE VORBĂ CU GASTON SOUMIALOT

Despre mișcarea de eliberare din Congo

La Dar Es Salaam, **Gaston SOUMIALOT,** *cunoscutul lider al mișcării de eliberare din Congo — unul dintre colaboratorii lui Patrice Lumumba, fost ministru de justiție în guvernul provincial din Kivu — a avut o convorbire cu trimișii noștri speciali în Africa, Augustin Bumbac și Sergiu Fărcășan.*

Intrebare : Cititorii noștri urmăresc cu viu interes situația din Congo. Nu ne-a fost lesne să vă găsim, dar ne putem explica această dificultate. Am auzit că pe capul dv, viu sau mort, guvernul congolez a pus un premiu. E-adevărat ?

Gaston Soumialot : Da, este adevărat.

Intrebare : Premiul a fost pus de către Chombe. Credeți că acum după schimbarea guvernului situația e alta ?

G. Soumialot : Nu, cîtuși de puțin. Actuala schimbare de guvern din Congo nu e decît o schimbare de firmă, de nume, menită să înșele popoarele Africii.

Intrebare : Și de ce s-a simțit nevoia acestei schimbări de fațadă ?

G. Soumialot : Firește, e vorba aici de un simptom de șubrezire a regimului din Congo. Chombe era mult prea compromis.

Intrebare : Un ziar dintr-o țară vecină cu Congo afirmă că după recenta schimbare de guvern ar deveni apropiată plecarea din Congo a mercenarilor. Sînteți de aceeași părere ?

G. Soumialot : Ziarul cu pricina e greșit informat. Nu se poate prevede plecarea mercenarilor, deoarece regimul este același. Chombe n-a făcut decît să continue sistemul dinaintea lui iar actualul guvern nu vrea să renunțe la mercenari, pentru că astfel s-ar duce de rîpă.

Intrebare : Ce a intervenit nou în lupta de eliberare ?

G. Soumialot : Avem o tactică nouă, de guerillă. Preferăm satele în locul marilor orașe. Explicația este simplă, aici ne putem apăra mai bine. Multe sate reprezintă pentru mercenari poziții de necucerit. În ciuda corupției și terorii, moralul poporului a rămas înalt.

Intrebare : Care este programul pe care ar urma să-l aplicați după victorie ?

G. Soumialot : Cred că aici se află nodul chestiunii. Noi nu luptăm pentru putere în sine, pentru ca în locul unor miniștri

(Continuare în pag. a V-a)

PREZENTAREA SCRISORILOR DE ACREDITARE DE CĂTRE MINISTRUL AFGANISTANULUI

La 27 octombrie, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Chivu Stoica, a primit pe trimisul extraordinar și ministrul plenipotențiar al Afganistanului în Republica Socialistă România, Mohammed Aref, care și-a prezentat scrisorile de acreditare. *(In pag. a V-a cuvîntările rostite).*

AEROGĂRILE

Raid terestru

Favorizat de un atu hotărîtor — rapiditatea — avionul cucerește mereu poziții față de confrații săi terestri. Un număr tot mai mare de cetățeni recurge la serviciile aviației de transport.

În ultimii ani în țara noastră s-au deschis linii aeriene noi, s-au înființat aeroporturi de călători în orașe unde altădată nu ateriza decît Aviasanul. Pe unele aeroporturi — Constanța, Timișoara, Sibiu — s-au construit aerogări moderne ; pe altele sînt în curs importante lucrări de modernizare.

Așteptînd plecarea avionului

Băneasa. Pînă cînd răsună prin megafoane tradiționala invitație : „Pasagerii sînt rugați să poftească la avion !" ai o jumătate de ceas la dispoziție. Ce faci ? Un restaurant bine aprovizionat te ademenește. Chioșcul de ziare, căruia i s-a găsit, în sfîrșit, un loc corespunzător, îți pune la îndemînă ziare și reviste românești și străine. Ai putința să expediezi o ilustrată cumpărată la fața locului, sau, pur și simplu, instalat comod într-un scaun, să privești prin uriașa vitrină mereu captivantul spectacol al decolărilor și aterizărilor.

La Timișoara, bufetiera îți poate servi rapid o cafea preparată la aparatul electric, sau poate oferi un sandviș sau o prăjitură din frigider. Cu totul altfel stau lucrurile la Craiova, Bacău, Iași, Baia Mare. În afară de cîteva mese și scaune, nu se află absolut nimic la dis-

Gheorghe VLAD

(Continuare în pag. a V-a)

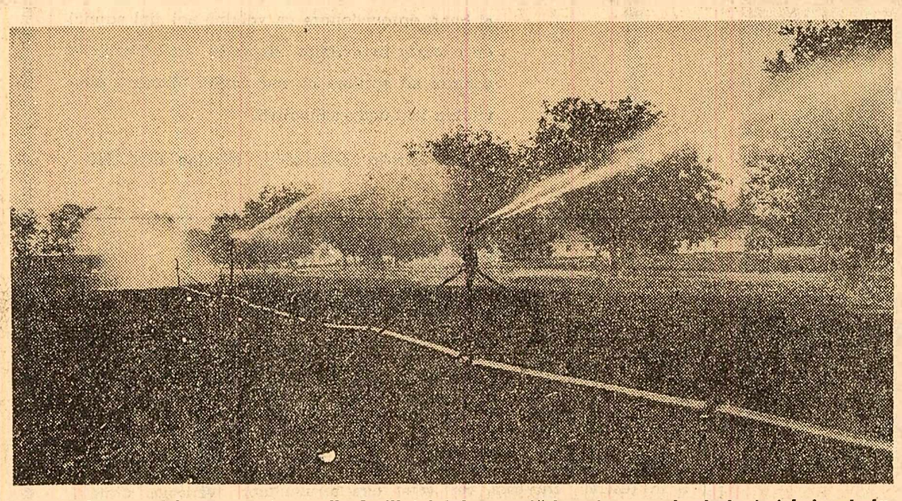

Irigații de aprovizionare pe terenurile Institutului de cercetări pentru cereale și plante tehnice de la Fundulea, regiunea București

CERUL la sfîrșit de an

Ce corpuri cerești pot fi urmărite în acest sfîrșit de an ? Care sînt fenomenele astronomice mai importante ?

Un obiect de observare curentă îl formează acum planeta Saturn, care apare imediat după apusul soarelui și dispare după miezul nopții. Se văd foarte bine — și cu instrumente mai puțin pretențioase — inelele. Planeta va putea fi urmărită pînă în 10 februarie anul viitor. Tot anul viitor prezintă un interes deosebit dispariția aparentă a inelelor lui Saturn. Este un fenomen care se repetă la aproximativ 15 ani o dată.

În noiembrie pe înserate, iar în decembrie încă din primele ore ale după-amiezei, încep să se vadă foarte bine amănuntele de pe suprafața planetei Jupiter : benzile de nori castanii, albastre și cenușii, precum și o pată roșie. Urmărind-o la lunetă, ceva mai mult, cam o jumătate de oră, se poate vedea și evoluția celor patru sateliți mai mari ai lui Jupiter, dispariția lor ; proiecția umbrei sateliților în mișcare pe suprafața planetei. Jupiter va putea fi văzut pe bolta cerească pînă la finele lunii mai a anului viitor. În acest sfîrșit de an el este atît de strălucitor, încît cei neinițiați îl confundă cu luceafărul de seară, care, de fapt, este planeta Venus.

La 8 decembrie va avea loc o eclipsă parțială de lună. Este o eclipsă așa-numită prin penumbră, deoarece satelitul Pămîntului nu va traversa umbra, ci penumbra globului nostru. Fenomenul începe în jurul orei 17 și 10 minute, ajunge la faza maximă la ora 19 și 10 minute și dispare la ora 21 și 12 minute. În timpul fazei maxime partea de jos a discului lunar va apărea ceva mai întunecată.

Intrarea în iarnă aduce pe firmament și o serie de constelații, nebuloase și roiuri de stele, care sînt mai puțin sau deloc vizibile în alte luni ale anului.

Fenomenele cerești pot fi urmărite și la Observatorul astronomic popular din Capitală, unde se dau și explicațiile necesare.

IN ZIARUL DE AZI :

- PUNCTE DE VEDERE : Corespunde învățămîntul agricol superior cerințelor zootehniei ? *(pag. a II-a)*
- **Tratativele de la Salisbury** *(pag. a VI-a)*

Puncte de vedere

Corespunde învățămîntul agricol superior cerințelor zootehniei?

La redacție continuă să sosească scrisori în care specialiști din agricultură își exprimă părerea și fac propuneri cu privire la perfecționarea învățămîntului superior zooveterinar. Publicăm mai jos cîteva asemenea scrisori.

SĂ SE SCINDEZE FACULTATEA DE MEDICINĂ VETERINARĂ

Nu exprim numai punctul meu de vedere atunci cînd mă declar de acord cu necesitatea scindării facultăților de medicină veterinară în două facultăți distincte: de zootehnie și de medicină veterinară. Analizînd planul de învățămînt al actualelor facultăți de medicină veterinară, nu e greu de observat că el e destul de încărcat, predarea unui mare număr de discipline se face uneori în dauna instruirii practice în concordanță cu cerințele terenului. Păstrarea acestei forme organizatorice înseamnă a mai adăuga cîteva cursuri care să asigure absolvenților o mai bună pregătire și în domeniul zootehniei, deci o aglomerare și mai mare. Despre prelungirea duratei studiului nu cred că poate fi vorba. Dimpotrivă, **pregătirea diferențiată a celor două categorii de specialiști va determina o mai bună dozare a cursurilor teoretice și practice, o mai eficientă folosire a timpului de studiu,** fapt care va influența **pozitiv nivelul de cunoștințe al absolvenților.**

În ce-l privește pe viitorul inginer zootehnist, propun ca în anii de facultate să aprofundeze o serie de discipline ca: anatomia și fiziologia animalelor, zootehnia generală și specială, tehnologia produselor animale, economia agrară ș.a.

Ing. Nicolae CUCU
Centrul de selecție artificială din Oradea

PREGĂTIREA „IN GENERAL" DUCE LA MUNCĂ „IN GENERAL"

Am urmărit răspunsurile diferiților specialiști la întrebarea: cum să se facă specializarea viitoarelor cadre pentru zootehnie. În cele ce urmează vreau să-mi spun și eu punctul de vedere.

De la început menționez că nu sînt de acord cu acei specialiști care, susținînd actuala organizare a facultăților de medicină veterinară, consideră că o eventuală specializare de un semestru, în timpul sau după terminarea celor cinci ani de facultate, poate asigura pregătirea viitorului medic veterinar în probleme de zootehnie. Solicitările mari ale practicii din unitățile agricole socialiste crescătoare de animale, solicitări cărora trebuie să le facă față un medic veterinar, cu răspunderi și în probleme de zootehnie, îl împiedică uneori să îndeplinească chiar obligațiile medicale la nivelul calitativ cerut.

Îmi permit să mă refer la propria mea experiență. Am în raza de activitate trei cooperative agricole de producție. Cu cunoștințele destul de sumare de zootehnie primite în facultate, reușesc destul de greu să fac față. În plus, din lipsă de timp, sînt obligat să-mi reduc activitatea de medic veterinar doar la acțiuni de prevenire a bolilor prin vaccinări. De altfel, din pricină că acum cîțiva ani în urmă, au fost desființate facultățile de zootehnie, iar medicii veterinari au preluat obligațiile zootehniștilor — se îngreunează și munca de eradicare a diferitelor boli infecto-contagioase și parazitare, personalul veterinar fiind obligat să dea prioritate problemelor de producție animalieră. După părerea mea, este necesar ca **în învățămîntul superior agronomic să fie pregătiți în facultăți distincte trei categorii de specialiști: ingineri agronomi, ingineri zootehniști și medici veterinari.** Această profilare ar corespunde cerințelor producției agricole, din prezent și de perspectivă. Se va evita astfel și pregătirea studenților „în general" în prea multe domenii, fapt care are drept consecință îndeplinirea tot „în general" a îndatoririlor de producție. Propun, deci, ca inginerului agronom să i se asigure cunoștințele moderne necesare obținerii unor producții din ce în ce mai ridicate la cultura plantelor, inginerul zootehnist să stăpînească mijloacele moderne pentru dobîndirea unor rezultate bune în producția animalieră, iar medicul veterinar să poată rezolva toate problemele privind sănătatea animalelor.

Ștefan MARCU
medic veterinar circumscripția Celaru, raionul Caracal

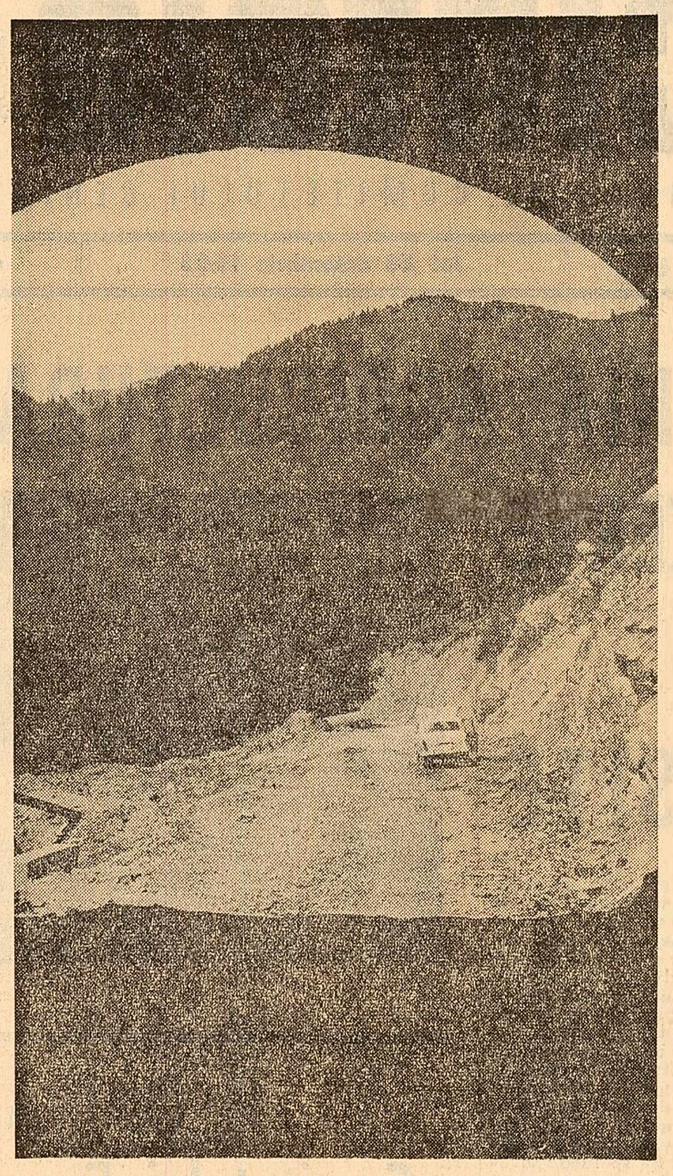

Drum forestier (Tunelul Mucearu, raionul Focșani)

Foto: Agerpres

EXAMENUL DE STAT — „PUNCT TERMINUS ?"

După părerea mea, problema specializării cadrelor în domeniul creșterii animalelor trebuie privită prin prisma aspectului actual și de viitor al structurii șeptelului din unitățile agricole socialiste și a planului de profilare și concentrare a efectivelor, preconizate în Directivele Congresului al IX-lea al partidului nostru. Cînd termină facultatea, un absolvent, fie că e medic veterinar, fie că e inginer zootehnist, deține un anumit volum de cunoștințe de bază, un anumit nivel de pregătire. Chiar dacă acestea reprezintă ultimul cuvînt al științei și tehnicii agricole, în mod inevitabil, după cîțiva ani, ele vor rămîne în urma realizărilor care apar ulterior. De aceea, este nevoie ca fiecare tînăr să nu considere examenul de stat ca „punct terminus" al pregătirii teoretice și practice Dimpotrivă, el trebuie să studieze, să cerceteze, să fie la curent cu progresul științific din ramura sa de activitate.

Personal, **aș vedea problema specializării ca o problemă legată de orientarea absolvenților după absolvirea facultății.** Consider că este necesară o perioadă de circa trei ani, în care timp absolventul să lucreze în unități de producție nespecializate în creșterea unei anumite specii sau categorii de animale. În acest răstimp tinerii își pot analiza posibilitățile, au condiții să se pregătească pentru ca apoi, printr-un examen, să primească titlul de specialist: în taurine, ovine, porcine, păsări etc. sau chiar în categorii din cadrul speciei (vaci de lapte, taurine la îngrășat etc.). Acest sistem ar asigura unităților specializate, profilate pe creșterea unei specii, precum și combinatelor, cadre cu o bună calificare atît în alimentație, creșterea, exploatarea, comercializarea produselor speciei respective, cît și în problemele de genetică, selecție și patologie. De asemenea, acest sistem ar stimula pe tineri în acumularea de cunoștințe, ar determina îmbunătățirea rezultatelor obținute în zootehnie, creșterea indicilor de producție a diferitelor categorii de animale.

Grigore VOICU
medic veterinar, G.A.S. Pogoanele, raionul Buzău

ORGANIZAREA STUDIULUI SĂ ȚINĂ SEAMA DE CERINȚELE VIITORULUI

Perfecționarea pregătirii cadrelor de specialiști pentru agricultură are o importanță deosebită, de ea depinzînd, în bună măsură, progresul agriculturii noastre socialiste. Analizînd profilul și programele actualelor institute, cred că trebuie să avem mai mult în vedere viitorul. Congresul al IX-lea al partidului a trasat ca sarcină dezvoltarea intensivă și multilaterală a agriculturii. Datorită introducerii pe scară tot mai mare a progresului tehnic, agricultura se va industrializa treptat, procesele de producție din agricultură apropiindu-se de procesele de producție din industrie. La stabilirea profilului institutelor de învățămînt superior agricol trebuie să se țină seama neapărat de aceste schimbări, care au început să apară și se vor amplifica în viitor. În consecință, **este necesar să se asigure tinerilor specialiști atît cunoștințe temeinice pentru a desfășura o activitate rodnică în acele unități care mai produc o gamă mare de produse, cît și o calificare determinată, corespunzătoare muncii în unități specializate.**

Cum cred eu că se poate realiza o asemenea îmbinare armonioasă a profilului larg cu specializarea? În șapte din cele zece semestre (cinci ani de studii) tinerii să primească cunoștințe generale, să li se asigure un profil larg în trei facultăți: agronomie, zootehnie, medicină veterinară. În continuare, 60 la sută din studenți să audieze cursuri menite să le perfecționeze acest profil. Cu ceilalți 40 la sută dintre studenți să se formeze, în semestrele 8, 9 și 10, grupe de specializare. În acest răstimp, însumînd circa 1 000 ore de curs și seminar, inclusiv practică în producție, aceștia să participe la cursuri care să le dea o specializare aprofundată într-un sector de activitate sau altul. Pentru practica în producție să fie repartizați la o unitate socialistă care corespunde cu profilul ales și tot în legătură cu această unitate să-și elaboreze și lucrarea de diplomă. Propun ca numărul acestor grupe și efectivul lor să fie stabilite de Consiliul Superior al Agriculturii, în colaborare cu Ministerul Învățămîntului și cu Comitetul de Stat al Planificării, în funcție de nevoile agriculturii.

Furdek MATEI
lector la Institutul agronomic din Cluj

„EPUIZAT" NU E O SOLUȚIE!

La fiecare început de an școlar sau în preajma vacanțelor, profesorii de limba română — și nu numai ei — recomandă elevilor spre lectură lucrări beletristice, științifice etc. Cum își procură elevii aceste cărți? S-ar părea că e foarte simplu: de la biblioteca școlii sau de la librărie. În realitate lucrurile sînt mai complicate. Din discuțiile cu o serie de cadre didactice, din scrisorile sosite la redacție, rezultă că multe biblioteci școlare nu cuprind tocmai ce e necesar elevilor și în primul rînd volumele indicate în bibliografiile de lectură obligatorie și facultativă. Cîteodată, chiar dacă aceste cărți există, numărul mic de exemplare nu satisface cerințele.

Toată familia caută o carte

„Să presupunem că la clasa a VIII-a profesorii predau lecțiile consacrate lui Sadoveanu — ne spune prof. **Octavia Tomescu,** directoarea Școlii generale nr. 151 din București. *În școală avem cîteva clase paralele, în total circa 100 de elevi. Dar în bibliotecă nu există decît opt volume din „Baltagul" — a cărui lectură este obligatorie. Elevii sînt obligați să stea la rînd, să le aștepte. După părerea mea, în organizarea bibliotecilor școlare, forurile de resort ar trebui să țină seama în mai mare măsură de specificul și de cerințele cărora trebuie să le facă față bibliotecile școlare. Se impune nu atît o mare varietate de titluri, ci un număr corespunzător din volumele recomandate pentru lectură prin programa școlară. Nu avem în exemplare suficiente nici operele scriitorilor noștri clasici și nici cărțile de literatură științifică folositoare pentru completarea cunoștințelor de geografie, științe naturale, fizică, chimie. Dispunem de fonduri, dar nu le găsim nicăieri".*

Alte cadre didactice ne-au semnalat că în biblioteci nu există cărți de basme și povestiri pentru școlarii din primele clase. Lipsesc și romane sociale, istorice, piese de teatru, volume de poezii solicitate de elevii mai mari, îndeosebi din ultimele clase ale liceului. Negăsindu-le în bibliotecile școlare, tinerii le caută în librării, la anticariate. Peste tot același răspuns: s-au epuizat. Încep numeroase investigații pe la rude, prieteni și cunoștințe, la bibliotecile întreprinderilor ori instituțiilor, la biblioteca populară din cartier. De ce atîta alergătură?

Din cele arătate mai sus rezultă că, în momentul de față, **între organele Ministerului Învățămîntului și edituri nu există o colaborare care să asigure alcătuirea judicioasă a planurilor de tipărituri destinate tineretului școlar, editarea tuturor titlurilor indicate de programa școlară în tirajele necesare.** *„După părerea mea, soluția ar fi ca literatura pentru școlari să se editeze în același mod ca manualele școlare,* sugerează prof. **Vasile Barna,** directorul Liceului nr. 1 din Mediaș. *Așa cum se știe că sînt necesare atîtea mii de manuale pentru fiecare disciplină, în funcție de numărul elevilor, tot astfel să se stabilească tirajul acelor lucrări literare care sînt recomandate elevilor dintr-un ciclu sau altul de învățămînt".* Interlocutorul nostru a subliniat și necesitatea de a se prevedea din vreme tipărirea operelor ce vor fi studiate la istoria literaturii universale, disciplină ce va fi introdusă în programul școlii de 12 ani.

Numeroși profesori au fost de părere că **a devenit o necesitate actuală redistribuirea fondului de cărți în funcție de reorganizările survenite în rețeaua școlară. Dat fiind că unele licee nu mai au clase mici, cărțile destinate elevilor din aceste clase să fie transferate bibliotecilor școlilor generale.**

Surprizele birocrației

Dacă cercetezi mai îndeaproape rafturile unor biblioteci școlare, poți face unele constatări surprinzătoare. Profesorul **Nicolae Andrei,** directorul Liceului nr. 1 din Craiova, ne-a relatat că unitățile Centrului de librării și difuzare a cărții trimit lucrări care n-au nimic de-a face cu preocupările elevilor. Bunăoară, la școlile generale nr. 5, 9, și 11 din Craiova au sosit volumele „Hipertensiunea arterială", „Obezitatea", „Elemente de microinframicrobiologie generală", „Stăpînirea și valorificarea cursurilor de apă". Cum au ajuns aceste cărți în bibliotecile școlare? Poate dintr-o eroare? Nu, ci pentru... a se lichida pe această cale stocurile existente în depozite. Oare autorii unor asemenea repartizări birocratice n-ar trebui trași la răspundere? Și, în genere, îi controlează cineva?

Ni s-a mai semnalat totodată că fondurile unor biblioteci școlare nu sînt just gospodărite. Se fac abonamente la reviste și publicații ca „Via și livada", „Vînătorul și pescarul sportiv", „Magazin", ba chiar și revista... „Moda". S-ar putea ca aceste reviste să intereseze persoane adulte care lucrează în școală, dar nu trebuie uitat că bibliotecile școlare — prin profilul și natura lor — sînt destinate *exclusiv elevilor.*

Trebuie reglementat mai bine și orarul bibliotecilor. În unele școli, zile în șir ușa bibliotecii este închisă. După cum se știe, biblioteca este și un mijloc de a-i forma pe elevi ca cititori, de a le dezvolta gustul și pasiunea pentru lectură — lucru la care nu pot contribui cîtuși de puțin reglementările rigide sau orarele de funcționare întocmite defectuos.

Asigurarea fondului de cărți destinate bibliotecilor școlare trebuie să constituie obiectul unei preocupări mai intense din partea organelor Ministerului Învățămîntului, a sfaturilor populare, a editurilor, a conducerilor de școli. Ar fi indicat ca la alcătuirea planurilor editoriale să fie consultate cadrele didactice. Redistribuirea fondului de cărți în funcție de necesitățile rețelei școlare și buna aprovizionare cu volume noi sînt sarcini de a căror îndeplinire depinde ca bibliotecile școlare să sprijine cu mai multă eficiență activitatea instructiv-educativă.

Aurelia GOLIANU, Nicolae MOCANU

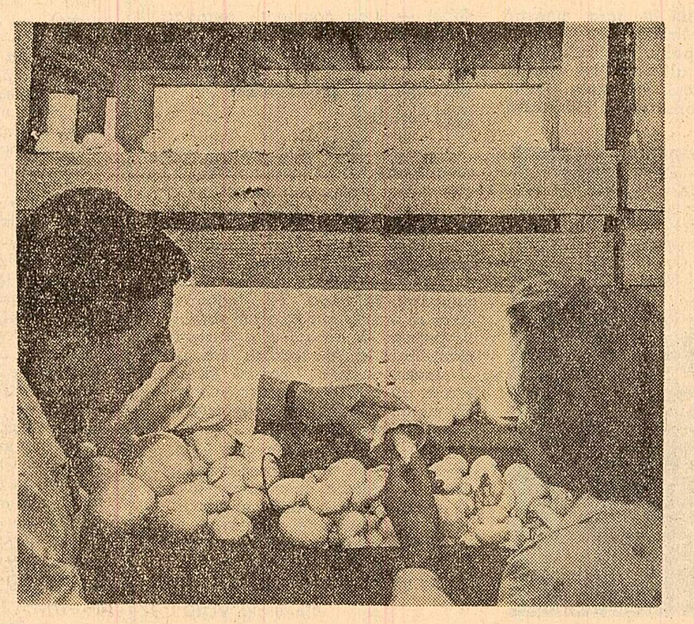

Culturi de ciuperci la Stațiunea experimentală de preparate microbiologice Băneasa-București

CUM E VREMEA

Ieri în țară: Vremea s-a menținut frumoasă, cu cerul mai mult senin. Vîntul a suflat slab și numai în Dobrogea potrivit. **În București:** Vremea a fost frumoasă, cu cerul senin. Vîntul a suflat slab. Temperatura maximă a fost de 18 grade.

Timpul probabil pentru zilele de 29, 30 și 31 a.c. În țară: Vremea va fi în general frumoasă, cu cerul variabil. Ploi slabe locale se vor semnala în nordul țării. Vînt potrivit din sectorul vestic. Temperatura aerului ușor variabilă. Minimele vor fi cuprinse între minus 3 și plus 7 grade iar maximele între 12 și 22 grade. Dimineața ceață și brumă locală. **În București:** Vremea în general frumoasă, cu cerul variabil. Vînt slab pînă la potrivit, predominînd din sectorul vestic. Temperatura aerului ușor variabilă. Ceață slabă dimineața.

TEATRE

● **Teatrul de Operă și Balet:** ROMEO ȘI JULIETA — 19,30.

● **Teatrul de stat de operetă:** ȚARA SURÎSULUI — 19,30.

● **Teatrul Național „I. L. Caragiale"** (sala Comedia): VEDERE DE PE POD — 19,30, (sala Studio): O FEMEIE CU BANI — 19,30.

● **Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra"** (sala din Bd. Schitu Măgureanu nr 1): OPERA DE TREI PARALE — 19,30, (sala Studio, str. Al. Sahia nr. 76 A): DRAGA MINCINOSULE — 19,30.

● **Teatrul „C. I. Nottara"** (sala Magheru): OMUL CARE ȘI-A PIERDUT OMENIA — 19,30, (sala Studio): Scaunele — 20.

● **Teatrul Muncitoresc C.F.R.** (la Teatrul de Comedie): BILLY MINCINOSUL — 19,30.

● **Teatrul „Barbu Delavrancea":** NUNTĂ LA REVISTĂ — 20.

● **Teatrul Mic:** DOI PE UN BALANSOAR — 19,30.

● **Teatrul evreiesc de stat:** WOYZECK — premieră — 20.

● **Studioul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale":** PRIVEȘTE ÎNAPOI CU MÎNIE — 20.

● **Teatrul „Țăndărică"** (sala din Calea Victoriei): KATIA ȘI CROCODILUL — 16, (sala din Str. Academiei): UMOR PE SFORI — 9, AMNARUL — 16.

● **Teatrul satiric-muzical „C. Tănase"** (sala Victoria): CU MUZICA... E DE GLUMIT — 20.

● **Circul de stat:** PARADA CIRCULUI — 20.

TELEVIZIUNE

● 19,00 — **Jurnalul televiziunii (I)** ● 19,20 — **Pe teme școlare: Barbu Ștefănescu-Delavrancea; filmul pentru copii „Aventurile lui Bobo"** ● 20,00 — **Pentru noi, femeile** ● 21,00 — **Fantezie muzical-coregrafică.** Spectacol interpretat de Ansamblul de balet pe gheață din Uniunea Sovietică ● 22,30 — **Oaspeți de peste hotare în Studioul nostru:** soprana Krystyna Jamroz din Republica Populară Polonă ● 23,00 — **Jurnalul televiziunii (II) și Buletinul meteorologic.**

CINEMATOGRAFE

● **CINE EȘTI DUMNEATA, DOMNULE SORGE?** — cinemascop: Patria — 10; 12,45; 15,45; 18,30; 21,15, București — 9,15; 12; 15,30; 18,15; 21.

● **MARILYN** — cinemascop: Republica (completare Ceramica din Oboga) — 8,45; 10,45; 12,45; 14,45; 16,45; 19; 21,15, Feroviar (completare Au fost salvați) — 9; 11,15; 13,45; 16; 18,30; 21.

● **UNCHIUL MEU:** Sala Palatului (seria de bilete 1 557 — orele 19,30), Luceafărul — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30.

● **JUDEX:** Capitol — 9,30; 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21, Excelsior — 9,45; 12; 14; 16; 18,15; 20,30, Tomis — 9,30; 11,45; 13,45; 16; 18,15; 20,30.

● **PRIMA ZI DE LIBERTATE** — cinemascop: Festival — 10; 12; 15; 17; 19; 21.

● **DULCEA PASĂRE A TINEREȚII** — cinemascop: Arta — 10; 12,30; 15; 17,45; 20,30, Modern — 9,30; 11,45; 14; 16,15, 18,30; 20,45.

● **CĂLĂTORIE ÎN JURUL PĂMÎNTULUI:** Victoria — 10; 12; 14; 16,15; 18,30; 20,45, Flamura — 10; 12,15; 16; 18,15; 20,30.

● **CLIMATE** — cinemascop: Central — 9,30; 12,15; 15; 17,45; 20,30.

● **CARTIERUL VESELIEI:** Lumina — 9; 11,30; 13,45; 16,15; 18,45; 21, Grivița — 10; 12,30; 15,30; 18; 20,30, Melodia — 9,30; 12; 15,30; 18; 20,30.

● **CINEVA, ACOLO SUS, MĂ IUBEȘTE:** Union — 11; 15,30; 18; 20,30, Buzești — 10; 12,30; 15,30; 18; 20,30, Cosmos — 13,45; 16; 18,15; 20,30 (la toate completare Stiați că...).

● **PROGRAM PENTRU COPII:** Doina — 10.

● **CÎNTIND ÎN PLOAIE:** Doina — 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30.

● **ORAȘE VECHI BULGĂREȘTI, VIN CĂTRE VOI, CHIBRITURI, SPARGERE ÎN ZORI, AU FOST SALVAȚI, GURA LUMII, PIONIERIA NR. 5/1965:** Timpuri Noi — 10—21 în continuare.

● **CORBII:** Giulești (completare Călătorie în paradisul păsărilor) — 16; 18,15; 20,30.

● **NEVASTA NR. 13:** Cultural — 15,30; 18; 20,30.

● **SAMBA:** Înfrățirea între popoare (completare A cui e vina?) — 10; 13,15; 15,30; 18; 20,30.

● **CULORILE LUPTEI** — cinemascop: Dacia (completare Zimbetul) — 9—21 în continuare.

● **WINNETOU** — cinemascop: Crîngași (completare Pionieria nr. 5/1965) — 16; 18,15; 20,30.

● **FEMEIA NECUNOSCUTĂ:** Bucegi (completare Să păstrăm curate apele țării) — 9,30; 12,15; 15; 17,45; 20,30.

● **GHEPARDUL** — cinemascop (ambele serii): Unirea (completare Vizita delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România în R. P. Bulgaria) — 10,30; 16,30; 20.

● **VESELIE LA ACAPULCO:** Flacăra (completare Artiști amatori) — 10; 14; 16,15; 18,30; 20,45.

● **CAIDUL:** Vitan (completare Trăiește-ți viața) — 16; 18,15; 20,15.

● **RUNDA 6:** Miorița (completare Suită bănățeană) — 10; 12; 14; 16,15; 18,30; 20,45.

● **HATARI** (ambele serii): Munca (completare Pionieria nr. 5/1965) — 10.30; 16; 19,30.

● **ROMULUS ȘI REMUS:** Popular (completare Melodiile străzii — cinemascop) — 10,30; 16; 18,30; 21.

● **LOCOTENENT CRISTINA:** Moșilor (completare Călătorie în paradisul păsărilor) — 15,30; 18; 20,30.

● **HOȚUL DE PIERSICI:** Victoria (completare Fata de pe Someș) — 16; 18,15, 20,30

● **AGENTUL DE LEGĂTURĂ:** Colentina (completare Pictorul luminii) — 16; 18; 20.

● **ONORABILUL STANISLAS, AGENT SECRET:** Volga (completare Prima zi) — 9,45; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21, Lira (completare Căciula fermecată) — 15; 17; 19; 21.

● **CEI MAI FRUMOȘI ANI** — cinemascop: Floreasca (completare Vizita delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România în U.R.S.S.) — 10,30; 13; 15.30; 18, 20.30.

● **A TRECUT O FEMEIE** — cinemascop: Rahova (completare Elevul de serviciu) — 16; 18,15; 20.30.

● **OMUL MAFIEI:** Progresul (completare Simetrie) — 15,30; 18; 20,15.

● **CAMERA ÎN FORMĂ DE „L":** Drumul Sării — 15; 17.30; 20.

● **UN CARTOF, DOI CARTOFI:** Ferentari (completare Lecție în infinit) — 10; 16, 18,15; 20,30.

● **LA ORA 5 DUPĂ-AMIAZĂ:** Cotroceni — 14,45, 16,30; 18,45; 21.

● **PÎNĂ LA ORAȘ NU E DEPARTE** — cinemascop: Pacea (completare La o parte, taiga!) — 16; 18; 20.

ANCHETA „SCÎNTEII"

In ajunul scadenței unor investiții ale anului 1965

1 — În ce stadiu se află îndeplinirea planului pe șantierul dvs. ?

2 — Cum ați asigurat realizarea ritmică a lucrărilor de investiții ?

3 — Cum veți lichida rămînerea în urmă (acolo unde există) ?

4 — Ați depistat factorii-frînă pentru a-i înlătura ?

Documentele celui de-al IX-lea Congres al partidului subliniază că **ÎNDEPLINIREA PLANULUI DE INVESTIȚII PE ACEST AN CONDIȚIONEAZĂ ÎN MARE MĂSURĂ REALIZAREA PLANULUI ECONOMIC PE ANII 1966—1967.** În prezent, o serie de obiective planificate să dea producție în anul viitor sînt puse în funcțiune, la altele se efectuează probele tehnologice. **GRĂBIREA EXECUȚIEI ȘI PUNEREA ÎN FUNCȚIUNE LA TERMENELE STABILITE A NOILOR CAPACITĂȚI DE PRODUCȚIE CONSTITUIE O SARCINĂ ACTUALĂ DE PRIM ORDIN A TUTUROR FACTORILOR CARE CONCURĂ LA REALIZAREA INVESTIȚIILOR.**

NE AFLĂM ÎN ULTIMUL TRIMESTRU AL ANULUI. CARE ESTE STADIUL REALIZĂRII INVESTIȚIILOR PLANIFICATE PE 1965 ? SÎNT MOBILIZATE ACUM TOATE FORȚELE PENTRU ÎNTRAREA ÎN SCURT TIMP ÎN PRODUCȚIE A TUTUROR OBIECTIVELOR ? Publicăm în pagina de față constatările făcute cu prilejul unei anchete organizate de ziarul nostru pe șantiere industriale din regiunile Ploiești, Mureș-Autonomă Maghiară, Oltenia și Suceava.

UN ȘANTIER PE CARE ACȚIONEAZĂ ENERGIA, SPIRITUL DE RĂSPUNDERE ȘI FERMITATEA

Urăm constructorilor Uzinei de sîrmă și produse din sîrmă-Buzău să țină mereu sus steagul !

Ne aflăm pe șantierul Uzinei de sîrmă și produse din sîrmă-Buzău. N-a trecut nici un an de cînd pe acest loc s-au făcut primele săpături de fundație. Și iată : astăzi, datorită ritmului susținut în care se lucrează, o bună parte din halele și clădirile noii unități metalurgice își înalță siluetele. A fost terminată construcția halei principale de fabricație a sîrmei la care a și început montajul instalațiilor și utilajelor. Lucrările s-au terminat și la depozitul central pentru sîrma laminată.

Despre mersul lucrărilor, ing. LEONIDA CAZACU, directorul uzinei, ne-a relatat : — *Apreciem ca pozitivă activitatea constructorilor de pe șantier. Majoritatea lucrărilor sînt în avans față de grafice. Planul fizic pe trei trimestre a fost depășit. Dacă ați fi venit pe șantier cu cîteva luni în urmă, nu vă puteam vorbi astfel, deoarece existau anumite rămîneri în urmă.*

— Cum ați reacționat ?

— *Ca în orice situație cînd trebuie făcută în mod hotărît o cotitură. Am avut în vedere o importantă indicație dată de Congresul al IX-lea al partidului, și anume :*

accelerînd intrarea în funcțiune a noilor obiective industriale se creează condiții pentru creșterea eficienței economice a investițiilor, pentru obținerea mai devreme a producției și a acumulărilor necesare dezvoltării economiei naționale.

În spiritul acestei indicații de excepțională însemnătate principială și practică a fost concepută și organizată întreaga activitate a șantierului. S-au făcut analize temeinice asupra mersului lucrărilor. Pe șantier au avut loc dezbateri la care au participat constructori și proiectanți, cadre din conducerea ministerelor cărora le revin sarcini în legătură cu realizarea acestui obiectiv, membri ai comitetului regional de partid. S-a examinat fiecare poziție de plan, au fost precizate clar răspunderile constructorului, beneficiarului și proiectantului, s-au stabilit pe loc soluții eficiente pentru buna desfășurare a lucrărilor. **Planul de măsuri a fost orientat cu precădere spre rezolvarea problemelor importante : coordonarea riguroasă a lucrărilor de construcții cu cele de montaj și instalații, aprovizionarea ritmică cu construcții metalice, utilaje tehnologice și materiale, organizarea judicioasă a producției în toate verigile, pînă jos la punctele de lucru, folosirea din plin a utilajelor și forței de muncă.** *Săptămînal, am analizat cu constructorul și cu delegați ai ministerelor stadiul aplicării măsurilor, am comparat rezultatele dobîndite în execuție cu sarcinile prevăzute în grafice. Organizația de partid a adus o contribuție însemnată în mobilizarea muncitorilor și tehnicienilor la îndeplinirea sarcinilor de plan. Numai așa a fost posibil pe șantier să se lucreze într-un ritm susținut.*

— Ceea ce înseamnă că ați primit un sprijin substanțial și din partea întreprinderilor furnizoare de materiale și utilaje.

— *În genere, da. Pe șantier mai sînt însă multe de făcut. Pînă în prezent ar fi trebuit să sosească pe șantier, conform contractului și restul de 2 000 de chesoane pentru acoperirea halei trăgătoriei nr. 1 de oțel moale. Dar Întreprinderea de prefabricate din Brașov întîrzie livrarea lor.* (Interesîndu-ne telefonic la întreprinderea furnizoare, conducerea acesteia ne-a comunicat : toate chesoanele sînt pe rampa de expediere, dar C.F.R.-ul nu trimite vagoanele pentru a fi transportate la Buzău — n.r.).

La montarea tîmplăriei metalice se conturează o oarecare rămînere în urmă din cauză că Întreprinderea de construcții metalice și aparataj din București nu-și respectă termenele contractuale.

Despre preocupările actuale ale constructorilor ne-a vorbit ing. VASILE GHEORGHIU, șeful șantierului : — *Pentru ca lucrările să continue în mod normal și în cursul iernii, în ultima vreme am luat măsuri suplimentare. Echipele de constructori și montori au fost concentrate la principalele obiective, cu termen de predare apropiat — hala de trefilare-zincare, clădirile grupului social. S-a organizat al doilea schimb, iar numărul utilajelor de construcție aproape s-a dublat. Au fost pregătite stațiile de betoane pentru a funcționa neîntrerupt pe timp friguros. Prin aplicarea acestor măsuri, ritmul de lucru se va menține la nivelul celui din lunile de vară.*

Un colectiv harnic de constructori, conduși și îndrumați cu pricepere, o conlucrare activă a tuturor factorilor care contribuie la realizarea acestui important obiectiv industrial, fermitate în aplicarea măsurilor luate în comun — iată „cheia" succeselor pe șantierul Uzinei de sîrmă și produse din sîrmă-Buzău.

ACUM, PRINCIPALA FRÎNĂ ESTE REȘEMNAREA FAȚĂ DE RĂMÎNEREA ÎN URMĂ

La Turnu Măgurele, la Craiova și la Tg. Mureș se află în plină construcție trei mari combinate chimice care urmează să asigure agriculturii însemnate cantități de îngrășăminte.

Ne-am deplasat pe unul dintre aceste șantiere — cel de la Tg. Mureș — unde l-am solicitat pe ing. MIRCEA CONSTANTINESCU, directorul combinatului, să răspundă la întrebările care constituie tema anchetei.

— *Majoritatea obiectivelor sînt executate conform graficelor și corespund nivelului calitativ prevăzut* — ne-a spus. *Comparativ cu termenele planificate, lucrările la fabricile de acid azotic și azotat de amoniu sînt în avans cu aproape două luni. În curînd, ele vor intra în funcțiune. La fabrica de amoniac însă, operațiile de montare a utilajelor nu decurg în ritmul dorit, data de punere în funcțiune a acestui obiectiv fiind deocamdată incertă. După cum se desfășoară în prezent lucrările, este posibil ca fabrica să intre în producție cu o întîrziere de aproximativ trei luni.* (Aceasta înseamnă o pierdere de producție de peste 22 000 tone de amoniac — n.r.).

Este de-a dreptul izbitoare seninătatea cu care conducerea combinatului privește efectele amînării începerii producției într-o unitate nouă ! Ea consideră că totul se reduce doar la o simplă durată de timp care depășește cadrul celei planificate. **Ce repercusiuni va avea aceasta asupra îndeplinirii sarcinilor în alte ramuri ale economiei care nu vor putea primi la timp produsele de la fabrica de amoniac !** — o asemenea întrebare se pare că încă nu și-o pune conducerea combinatului cu toată răspunderea. E foarte simplu să constați o anumită rămînere în urmă, dar conducătorul unei întreprinderi nu trebuie să se resemneze în fața ei. În primul rînd lui, ca beneficiar al investiției, și ministerului tutelar le revin îndatorirea de a interveni prompt, de a crea împreună cu proiectanții și constructorii toate condițiile care se impun pentru accelerarea ritmului fiecărei lucrări.

Întrucît din discuția avută nu au reieșit cauzele întîrzierii lucrărilor, ne-am adresat tov. CONSTANTIN IANCULESCU, inginer șef adjunct al Întreprinderii de șantiere construcții-montaj din Brașov.

— *Șantierul și-a îndeplinit planul de construcții-montaj pe nouă luni în proporție de 100,7 la sută. Aparent, se poate spune că e vorba de o situație satisfăcătoare. Accentuez : aparent, deoarece stadiile fizice realizate pînă în prezent nu permit, cum afirmă și beneficiarul, punerea în funcțiune a unor obiective.*

— De unde provine neconcordanța ?

— *În principal, din modul cum beneficiarul a pregătit lucrările de investiții ce ne revin în acest an. Este vorba de*

contractarea unor utilaje tehnologice și materiale la termene necorelate cu ritmul de execuție a lucrărilor de construcții și montaj stabilit în grafice.

La o secție de conversie lucrările sînt în urmă cu 45 de zile deoarece cărămizile refractare n-au sosit la timp. L-am întreba pe beneficiar : cum am fi putut evita această întîrziere din moment ce cărămizile au fost contractate pentru lunile august-septembrie, iar nouă ne erau necesare în martie și aprilie ? O serie de utilaje pentru secția de purificare — echipament pentru poduri, contor cu roți — încă nu erau contractate pînă zilele trecute, iar altele au termene spre sfîrșitul anului. Dar la sfîrșitul anului secția trebuie să intre în funcțiune, în angrenajul combinatului, a cărui producție este destinată altor întreprinderi. Nu sînt planificator, nu exclud nici eventuale greutăți legate de contractare, dar o asemenea programare pune sub semnul întrebării competența celor care au făcut-o, seriozitatea cu care au privit sarcina punerii în funcțiune la termen a acestor secții.

Institutul de proiectări pentru chimia anorganică (IPRAN) nu a lichidat încă practica predării incomplete a documentațiilor tehnice. **Aproape 35 la sută din valoarea lucrărilor de construcții-montaj s-a realizat în acest an nu pe bază de proiecte, cum ar fi fost normal, ci după note de comandă și dispoziții de șantier.** *Aceasta a avut implicații asupra respectării termenelor. Șantierul a fost pus în situația de a nu putea pregăti judicios execuția lucrărilor potrivit eșalonării stabilite. Deseori, echipele de constructori au fost concentrate la punctele de lucru unde erau necesare diferite modificări, ceea ce a atras după sine întîrzierea execuției la alte lucrări. Unele modificări au survenit chiar după executarea lucrărilor conform documentațiilor inițiale. De exemplu, instalațiile tehnologice la turnurile de granulare au fost modificate de două ori, de fiecare dată după terminarea cuvelor de coagulări. În prezent, există alte trei variante pentru modificarea... modificărilor, deoarece proiectantul nu și-a spus ultimul cuvînt asupra soluției definitive.*

— Nu considerați că modificările de care vorbiți erau evitabile ?

— *Categoric, da !* **Prin calcule, prin studii aprofundate în faza de proiectare, de definitivare a soluțiilor tehnice puteau fi înlăturate de la bun început omisiunile și subevaluările, care încarcă acum devizul general cu peste 11 la sută.** *Nu competența proiectanților respectivi aș pune-o în cumpănă, ci spiritul lor de răspundere față de soarta unei lucrări. Să nu prevezi în documentație echipamentul de protecție pentru o serie de instalații sau fondurile necesare pregătirii cadrelor, mi se pare a fi o gravă neglijență.*

Despre stadiul lucrărilor pe șantier și aportul proiectanților am solicitat și părerea directorului filialei Băncii de Investiții Tg. Mureș, EGYED BLASIU : — *Graficele întocmite de minister* — ne-a spus — *nu au fost luate în serios de beneficiar și de constructor, ele devenind simple piese de dosar. Nici cel încheiat recent, care prevedea punerea în funcțiune parțială a combinatului (fără fabrica de amoniac), nu se respectă riguros. Constructorul v-a sesizat, probabil, despre întîrzierile în predarea proiectelor de execuție, despre diferite modificări de soluții de ultim moment. Evident, acestea au influențat negativ activitatea șantierului. Aș adăuga că la instalațiile termocentralei au fost necesare, din cauza revizuirii documentației, remedieri și modificări care au „înghițit" aproape 30 de zile.* **Nu mă pot pronunța asupra oportunității lor, probabil că unele sînt necesare. Dar e vorba de o chestiune de principiu : cum este posibil ca un beneficiar să ceară într-una, pe întreg parcursul execuției, modificarea lucrărilor ?** *Acestea nu costă bani, această practică nu împinge la depășirea termenelor de punere în funcțiune a capacităților într-o* **anume zi** *și nu în alta, peste o lună, două?*

Problemele ridicate mai sus reține atenția în mod deosebit. Ele vizează direct o latură esențială a planului de investiții : anume, eficiența economică a fondurilor alocate de stat pentru construirea noilor obiective industriale. O asemenea practică, de a solicita suplimentarea fondurilor din simplul considerent al lipsei de previziune, este cît se poate de dăunătoare. Implicațiile ei nu privesc numai rezultatele activității unui șantier, ci pot determina uneori diminuarea investițiilor în alte ramuri ale economiei. Aceasta întrucît repartizarea fondurilor de investiții reflectă politica partidului de dezvoltare echilibrată, armonioasă a economiei naționale, ea avînd o fundamentare realistă, profund științifică.

CINE PLĂTEȘTE OALELE SPARTE PE ȘANTIERUL DE LA TR. SEVERIN ? TACTICA MUTISMULUI NU ÎNLĂTURĂ PAGUBELE

La Combinatul de industrializare a lemnului din Tr. Severin, trei din cele șapte fabrici produc placaj, mobilă, furnire estetice. Celelalte sînt în diferite faze de construcții-montaj. Cu ce eficiență sînt utilizate fondurile de investiții ? Ne răspunde dirigintele coordonator al acestor lucrări, MIHAIL CORNEA.

— *Regret, dar nu pot da nici un fel de relații fără avizul ministerului tutelar.*

Ne-am întrebat : care este explicația ținerii „sub cheie" a unor date privind modul de folosire a fondurilor de investiții ? E o ascundere după deget, deoarece șantierul se deschide ca o carte înaintea ochilor. L-am vizitat de-a lungul și de-a latul. **Șantierul are aproape tot ce-i trebuie : materiale, utilaje tehnologice, forță de muncă. Totuși lucrările nu se desfășoară pe măsura posibilităților create, multe fiind rămase în urmă față de grafice.**

Întrebăm pe dirigintele coordonator : care sînt cauzele ? „Dumneavoastră nu pricepeți !" — ni se replică pe loc. Cerberul, inaccesibil și opac, n-a mai scos nici un cuvînt. Nu ne-a relatat nimic despre nerespectarea graficelor de execuție, necoordonarea lucrărilor de bază cu cele auxiliare și calitatea acestora, despre gospodărirea banilor investiți de stat.

Discutînd cu beneficiarul și cu mai mulți constructori, ne-am edificat asupra tîlcului unei asemenea atitudini. Pe șantierul combinatului, grupul de diriginți condus de Mihail Cornea este considerat de conducerea șantierului „bunătatea întruchipată". Are și motive. În incinta combinatului s-au făcut drumuri de acces de proastă calitate. Toate au fost însă recepționate... fără obiecții. Pentru omisiuni din devize și proiecte s-au cheltuit 3 milioane lei în plus. Diriginții au închis din nou ochii. La rezervorul de apă potabilă, elementele prefabricate au fost montate, demontate și iarăși montate, fără a se observa că proiectantul fundației rezervorului era un fel de... „meșterul strică". Toate aceste operații au costat mulți bani în plus ; anul acesta s-au cheltuit pentru demontări și remontări de utilaje peste 142 000 de lei. Cel însărcinat să vegheze și să răspundă de bunul mers al lucrărilor, de gospodărirea banilor statului, refuză să dea explicații, intră într-un mutism total.

În timpul anchetei noastre am discutat și cu inginerul șef al șantierului, DUMITRU BUHAȘ. Referindu-se la măsurile luate pentru buna folosire o fondurilor, el ne-a răspuns : — *Au fost sancționați cei ce au executat finisaje de calitate inferioară la clădirile noilor fabrici...*

Dar numai de calitatea finisajelor e vorba ? Cu ajutorul unor economiști de la filiala Băncii de Investiții din localitate, am făcut un calcul. Prin prelungirea duratei de execuție la pavilionul administrativ (compus din laboratoare, dispensar, vestiare etc), care trebuia predat la 1 iulie, s-au irosit pînă în prezent peste 377 000 lei.

Era firesc ca organizația de partid de pe șantier să imprime în activitatea conducerii șantierului un spirit de intoleranță față de risipă în cheltuirea fondurilor statului. Din păcate, în munca ei și-a făcut loc formalismul ; ea ține cu regularitate ședințe, întocmește de fiecare dată planuri de măsuri (majoritatea pe probleme secundare), în timp ce deficiențele pe șantier se perpetuează de la o lună la alta.

Se pare că Direcția combinatelor în construcție din Ministerul Economiei Forestiere se împacă cu această situație. Oare nu erau suficiente dovezi că activitatea șantierului șchioapătă, pentru ca direcția de resort din minister să intervină prompt, să asigure cheltuirea cu maximum de eficiență a fondurilor alocate ?

AȚI CALCULAT CÎT COSTĂ AMÎNAREA TERMENULUI DE PUNERE ÎN FUNCȚIUNE ?

Cu mai bine de doi ani în urmă, la Botoșani s-a deschis un șantier pentru dezvoltarea capacității de producție a uzinelor textile „Moldova", lucrările urmînd a fi terminate în 1966. Care este acum, cu două luni înainte de sfîrșitul anului în curs, stadiul lor de execuție ? Am adresat întrebarea directorului uzinei, ing. GHEORGHE VOICU.

— *Pentru realizarea planului de investiții pe 1965 mai trebuie montate pînă la 30 decembrie numeroase utilaje. Constructorul nu își respectă obligațiile asumate și din această cauză montajul utilajelor se tergiversează, punîndu-ne practic în imposibilitate de a îndeplini planul de investiții pe trimestrul IV. Întîrzierea lucrărilor poate deregla mecanismul producției uzinei în anul viitor, cînd este prevăzută o creștere a producției de 237,6 la sută față de 1963.*

Ce explicație dă constructorul, ing. ION OBOROCEANU, adjunctul șefului de șantier ?

— *Pînă la sfîrșitul anului mai avem timp să recuperăm restanțele la lucrările de construcții-montaj. După socotelile noastre, vom depăși planul valoric.*

— Numai planul valoric ?

— *Da, pentru că în acest an nu avem sarcina de a pune în funcțiune capacități de producție.*

Conducerea șantierului privește problema dintr-un unghi îngust. N-o preocupă atingerea unor stadii fizice cît mai avansate pentru ca beneficiarul să poată monta în cel mai scurt timp utilajele, ci aleargă după realizări valorice. Se pare că ea nu a înțeles încă un imperativ esențial : creșterea eficienței fondurilor investite trebuie să fie obținută și prin punerea în funcțiune mai devreme a noilor capacități de producție.

Din răspunsurile beneficiarului și ale constructorului reiese că în timp ce lucrările bat pasul pe loc, ei privesc această situație cu pasivitate și cu liniște. Discuțiile avute pe șantier au reliefat că ritmul nesatisfăcător de execuție este imprimat și de proiectant, care a predat constructorului documentații tehnice cu întîrziere și incomplete. **(Conducerea Institutului de proiectări al Ministerului Industriei Ușoare, răspunzînd redacției în legătură cu critica ce i s-a adus anterior într-un articol referitor la mersul lucrărilor pe acest șantier, arată : „...considerăm că institutul nostru s-a achitat de sarcinile care îi reveneau în termenele stabilite și nu poate să fie făcut vinovat de nerealizarea planului de investiții pe trei trimestre la uzinele textile „Moldova" —** n.r.). Dar calitatea proiectelor ? Despre aceasta — nici o vorbă în răspuns. După cum am aflat, cu prilejul anchetei, de la filiala Băncii de Investiții, omisiunile și neconcordanța prevederilor din proiecte au făcut ca valoarea lucrărilor executate anul acesta pe bază de note de comandă să se ridice la aproape 12 milioane lei.

Constatînd această rămînere în urmă, delegați ai Ministerului Industriei Ușoare și ai Ministerului Industriei Construcțiilor au încheiat noi grafice de execuție, minute, programe de lucru. Ultimul grafic, care cuprinde date și sarcini precise pentru beneficiar și constructor, a fost perfectat la 23 septembrie. El poartă semnăturile : ing. Ștefan Popovici, director în Ministerul Industriei Construcțiilor, ing. Dumitru Bucurenciu, din partea Institutului de proiectări al Ministerului Industriei Ușoare, ing. Teodor Patelli, de la Întreprinderea de construcții-montaj Iași, Vasile Piliuță, șeful șantierului din Botoșani, ing. Gheorghe Voicu, directorul uzinelor textile „Moldova". Cu toate aceste semnături grele, graficul a rămas o simplă și banală formalitate.

Constructorul, în loc să urmărească pas cu pas aplicarea măsurilor stabilite în vederea accelerării ritmului lucrărilor, a solicitat întocmirea unui nou program de desfășurare a acestora. La 20 octombrie, Ministerul Industriei Construcțiilor și Întreprinderea de construcții-montaj Iași au cerut beneficiarului să prelungească termenul de punere în funcțiune a unor capacități. Avea constructorul motive să solicite aceasta ? O vizită pe șantier pune în lumină modul defectuos de organizare a lucrărilor, slaba utilizare a posibilităților pentru terminarea gospodăriei de apă, grupului social, drumurilor de acces. Forța de muncă, în loc să fie concentrată la secțiile unde urma să înceapă montajul, a fost dispersată la lucrările cu valori mari, în timp ce în uzină au sosit și stau nemontate utilaje în valoare de 31 milioane de lei. E o situație pe care uzina o sesizează mereu, dar ea lasă rece conducerea șantierului. Neîndeplinirea planului de investiții are multiple implicații economice: cheltuieli nejustificate, dobînzi penalizatoare, neprimirea la termen de către alte întreprinderi a unor materii prime necesare îndeplinirii planului, îngreunarea aprovizionării populației cu produse textile pe care trebuie să le realizeze fabrica din Botoșani. Căci întîrzierea cu o singură lună a punerii în funcțiune a noilor capacități înseamnă o pierdere de aproape 2,4 milioane mp de țesături din producția fabricii.

Constatările prilejuite de ancheta noastră dovedesc că pe o serie de șantiere industriale există încă serioase rămîneri în urmă în realizarea planului de investiții pe anul în curs. Stăruie încă deficiențe în organizarea execuției, se tărăgănează rezolvarea unor probleme stringente privind asigurarea în întregime a documentației tehnice, livrarea utilajelor tehnologice. Totodată, pe unele șantiere vizitate se constată încă lipsă de răspundere față de folosirea eficientă a fondurilor investite de stat. Timpul nu așteaptă, iar planul trebuie îndeplinit întocmai. De aceea, se impune coordonarea eforturilor beneficiarilor, proiectanților, constructorilor și furnizorilor de utilaje în stabilirea de măsuri precise și imediate pentru recuperarea integrală a întîrzierilor, accelerarea lucrărilor de construcții-montaj și darea în funcțiune a tuturor obiectivelor planificate. Comitetele regionale, raionale și orășenești de partid, organizațiile de partid de pe șantierele de construcții industriale trebuie să intervină operativ și activ pentru a se asigura bunul mers al lucrărilor, să mobilizeze pe constructori și montori la grăbirea ritmului de execuție. Îndeplinirea exemplară a planului de investiții pe anul în curs constituie o premiză importantă pentru trecerea cu succes la înfăptuirea programului de dezvoltare a economiei naționale elaborat de Congresul al IX-lea al partidului.

(Anchetă realizată de Nicolae Cucui, Constantin Căpraru, Lorand Deaki, Victor Deleanu, Nistor Țuicu).

VIAȚA CULTURALĂ

SCRIITORI, OAMENI DE TEATRU, CRITICI, SPECTATORI RĂSPUND ANCHETEI „SCÎNTEII" DESPRE:

1. ORIENTAREA REPERTORIULUI ÎN FUNCȚIE DE MISIUNEA EDUCATIVĂ A TEATRULUI, DE ROLUL SĂU ÎN STIMULAREA DRAMATURGIEI ORIGINALE ȘI POPULARIZAREA MARILOR OPERE UNIVERSALE.

2. SCOPUL ACTIVITĂȚII TEATRALE: SUCCESUL ARTISTIC AL FIECĂRUI SPECTACOL.

CE SE JOACĂ PE SCENELE TEATRELOR NOASTRE?

CÎND CONCEPȚIA UNUI PROGRAM DE TEATRU ESTE DOMINATĂ DE MODĂ

Remarcînd că în ultimii ani teatrele noastre și-au lărgit mult cîmpul de investigație, oferind o imagine mai variată a creației dramatice naționale și universale, numeroși oameni de teatru și spectatori și-au exprimat părerea că, de multe ori, conducerile teatrelor pierd din vedere criteriile esențiale. „Unele teatre alcătuiesc încă repertoriul după ureche — ne-a spus dramaturgul HORIA LOVINESCU. De pildă, repertoriul Teatrului Național din Craiova nu spune nimic. Nu pot descifra fizionomia acestui teatru care, subliniez, este Național. Teatrul de stat din Baia Mare are un repertoriu prost gîndit, insignifiant. Ce vrea el să demonstreze ?".

Să luăm repertoriul teatrului din Baia Mare. Într-adevăr, ce vrea să demonstreze un repertoriu alcătuit în majoritate din piese „ușurele", un repertoriu care din dramaturgia originală cuprinde doar o piesă polițistă („Insula spionilor" de Șt. Berciu) și o comedie cu adulter („Întîlnire cu îngerul" de Sidonia Drăgușanu), pentru ca din dramaturgia străină să rela o altă piesă polițistă („A doua împușcătură" de Robert Thomas) și încă o comedioară minoră („Cînd vine barza" de André Roussin) ? Ce ar putea demonstra un asemenea repertoriu decît o gîndire superficială și abdicarea teatrului respectiv de la sarcinile sale ?

Să luăm și repertoriul Teatrului Național din Craiova și să ne adresăm unor spectatori craioveni. „După stagiunea precedentă, în care Naționalul craiovean a înregistrat o serie de reușite, printre care un foarte bun „Othello", actualul proiect de repertoriu nu promite prea mult, spune EUGEN NEGRICI, asistent la Institutul pedagogic. Din 11 premiere, doar 4 piese românești, dintre care una este un basm localizat, alta este o piesă istorică de Octav Dessila". *Mai mulți spectatori au remarcat că acest repertoriu conține puține opere cu un conținut de idei înaintat, valoros ; în schimb, ei s-au întrebat dacă Marc Gilbert Sauvajon sau Dario Fo sînt asemenea exponenți de frunte, vîrfuri ale dramaturgiei contemporane, pe care un Teatru Național are misiunea să-i prezinte publicului său.*

„Scena bîrlădeană are o preferință cel puțin discutabilă pentru comediile cam debile și piesele polițiste. Și pentru stagiunea aceasta ni se oferă „A doua împușcătură" de Robert Thomas. Nu am absolut nimic împotriva pieselor cu împușcături, detectivi. Însă ce este prea mult nu e bine. N-o fi oare la mijloc o subestimare a publicului ?" — spune MIHAI DUMITRIU, redactor-șef al ziarului „Flacăra Iașului"

După cum arată criticii teatrali MARGARETA BĂRBUȚĂ, I. MANIȚIU *și alții, printr-un fenomen de mimetism piesele polițiste ale lui Robert Thomas au ajuns să fie jucate simultan la Tg. Mureș (atît secția română cît și cea maghiară) și Arad, iar din actualele proiecte de repertoriu rezultă că urmează să fie jucate în toate cele trei teatre ale regiunii Brașov. Socotite „rentabile", astfel de piese sînt programate frecvent, purtate pe teritoriul regiunii respective și în restul țării.* „În turneele pe care le întreprind, teatrele urmăresc uneori mai mult aspectul material decît cel estetic, educarea artistico-ideologică a publicului" — spune regizorul CĂLIN FLORIAN. De exemplu, Teatrul Nottara și-a ales pentru turneu „8 femei" de Robert Thomas". *Se vede de aici cum un șir întreg de teatre au căpătat un adevărat „tic" pentru un oarecare autor de piese polițiste „bine făcute".*

Se știe că operele de frunte ale dramaturgiei universale au prilejuit teatrelor nu puține succese prețioase și de prestigiu. Cunoașterea și popularizarea valorilor artistice ale altor popoare se înscriu în politica noastră culturală. Pentru unele teatre însă, reprezentarea unor piese sau autori de peste hotare a devenit un scop în sine. De aici decurge, pe de o parte, un spirit scăzut de selecție, includerea în repertorii a unor piese nesemnificative ca „A doua împușcătură" de Robert Thomas, „Cînd vine barza" de A. Roussin, „Gog și Magog" după Mc Dougall și T. Allan, „Floare de cactus" de Barillet și Grédy, „Noaptea la drumul mare" de Renato Lelli, „Bicicleta în fața porții" de Marc Gilbert Sauvajon etc., etc. Oare jucînd asemenea lucrări îndeplinim sarcina de a face cunoscut publicului tezaurul culturii universale, sînt ele reprezentative pentru creația spirituală a popoarelor respective ? Pe de altă parte, se constată o dozare nejudicioasă, astfel încît la unele teatre piesele străine ajung să fie programate predominant. Cifrele nu exprimă, în cazul de față simple statistici cantitative, ele devin semnificative pentru anumite tendințe calitative. Aceste tendințe diminuează valoarea repertoriilor, duc la scăderea funcției lor social-educative.

„Nu prea pricep ce nevoie avem de piesuțe importate — spune regizorul LUCIAN GIURCHESCU. De ce în loc de Sartre, jucăm Roussin (nu că n-ar avea și piese valoroase, dar văd că două teatre au ales o lucrare foarte slabă), de ce majoritatea uită de scriitorul socialist Brecht (după furibunda pasiune brechtiană de acum 2—3 ani), dar descoperă cîte un obscur italian (Renato Lelli). Și mai puțin înțeleg de ce ne batem două-trei teatre pe o singură piesă a unui autor ce a scris 10—12 piese, de ce alegem din auzite și nu din citite".

Asemenea anomalii, după părerea criticului MIHAI FLOREA, *se datorează unor „mode" în materie de repertoriu :*

„Unii consideră că a fi modern înseamnă a juca numai dramaturgie existențialistă, dramaturgia absurdului sau cea a angoasei și a deznădejdii. Și astfel, unele teatre uită să mai joace pe Caragiale, Alecsandri, Delavrancea, pe Sofocle și Eschyl, pe Gorki, Ibsen, Cehov". *De altfel nu numai criticii, dar și spectatorii au observat apariția acestor mode.* „După ce a fost pusă în scenă „Rinocerii" la Teatrul de Comedie — remarcă profesoara ILEANA SAVIN — toate teatrele au început să se bată pentru Ionescu. A existat și o „modă" Eduardo de Filipo. Acum sîntem în „moda" O'Neill și „moda" Anouilh. Dar nu s-a reprezentat nimic pînă acum de marele dramaturg comunist irlandez Sean O'Casey. Alți autori sînt reprezentați destul de puțin (Garcia Lorca, Cehov, Maxim Gorki, Ibsen, Tolstoi").

Mulți spectatori se întreabă dacă nu e cam mult ca Teatrul Național din București să programeze două piese de Anouilh în aceeași stagiune, mai ales cînd capitolul dramaturgiei originale contemporane e slab reprezentat. De altfel, moda e atît de puternică încît pînă și Teatrul... de copii „Ion Creangă" s-a crezut dator să înscrie în repertoriul său o piesă de Anouilh — și încă una străbătută de ideea „neagră" că dragostea e irealizabilă pe pămînt. De altfel, trebuie spus că Teatrul „Ion Creangă" a dat uitării, pare-se, profilul său precis, faptul că este un teatru destinat în exclusivitate micilor spectatori.

Scriitorul EUGEN BARBU *își exprimă părerea că repertoriul pe stagiunea actuală* „nu e bine dozat. Lipsa de grijă a directorilor la latitudinea cărora a fost lăsat acest important capitol al vieții teatrale a dus la anomalii care ne îngrijorează. De la programarea pînă peste cap cu piese excelînd în „tematică", dar lipsindu-le mult din calitatea dramaturgică, s-a sărit peste cal la suprasolicitarea autorilor de peste hotare. Avem astfel o proporție îngrijorător de mică de piese autohtone pe scenele noastre și o recrudescență a „psihanaliștilor". Moda s-a transmis și la autorii tineri români. Nu putem să mai scriem teatru decît începînd de la Beckett în sus. Ori, asta e și greu și nepotrivit. De sigur, e interesant să-l vedem, în sfîrșit pe acest mare autor în interpretarea actorilor noștri, după cum e interesant să-l reprezentăm pe Ionescu, cum remarca, pe bună dreptate, și Horia Lovinescu, într-o anchetă a revistei craiovene „Ramuri", dar...

Teatrele unui stat sînt destinate întîi și întîi încurajării operei naționale. Asta nu înseamnă că trebuie să promovăm, cu orice preț, piese mediocre, numai pentru că sînt românești. Doamne ferește ! Dar iată că „Dantonul" lui Camil Petrescu, capodopera sa, nu e anunțată, deși o piesă a aceluiași face casă la Teatrul Mic ! Deci, Camil e scenic, deci Camil se poate juca, și-atunci ? Lista autorilor noștri clasici e destul de lungă și cuprinde nume și opere destule. Nu „o să le înșir eu aici pentru că nu sînt om de teatru, dar aș aminti ceea ce este trainic și rezistă timpului din teatrul lui Blaga, l-aș aminti și pe Gib Mihăiescu și pe Kirițescu și pe Sorbul, cu piesele lor, jucabile cu scurtări și mici intervenții».

Din pricina orientării unilaterale spre anumiți autori sau genuri teatrale, sectoare importante ale dramaturgiei universale și naționale scapă atenției teatrelor.

„Cred că din repertoriu lipsesc tragediile antice, modalitate de expresie mai grea, dar pe care nu trebuie s-o ocolim, fiind o școală pentru cultura noastră teatrală, afirmă artista emerită IRINA RĂCHIȚEANU — ȘIRIANU. În ce privește literatura dramatică românească, o serie de autori, cum sînt Liviu Rebreanu, George Mihail-Zamfirescu, Ion Luca, Hortensia Papadat-Bengescu, Victor Eftimiu, Lucian Blaga nu sînt reprezentați suficient (unii deloc) cu lucrări valoroase".

„Nu e prima oară — arată dramaturgul AL. MIRODAN — cînd, răsfoind repertoriul teatral, sînt impresionat de existența unui „vid". E vorba de vidul exprimat prin absența totală sau aproape totală a pieselor românești scrise în ultimii douăzeci de ani. Am sentimentul bizar că, printr-un nescris cuvînt de ordine, s-a stabilit prejudecata că faza în cauză a dramaturgiei e (sau a devenit) fără de valoare. E o etichetă asemănătoare parcă acelela care a fost aplicată deceniu de-a rîndul dramelor lui Camil Petrescu, pînă cînd, într-o zi, foarte de curînd, niște oameni de teatru au descoperit că eticheta nu corespunde adevărului, au zmuls-o și au oferit, în chip loial, autorului șansa de a-și convinge publicul. Așteptăm, cu nerăbdare și răbdare, acel nou val de regizori „neconformiști" care, disprețuind prejudecata înrădăcinată și tenace ca o fatalitate, vor „relansa" pe scenele bucureștene douăzeci de ani de teatru".

LOCUL PE CARE-L OCUPĂ DRAMATURGIA ROMÂNEASCĂ

„Nu spun nimic nou afirmînd că fără un repertoriu național nu poate exista de fapt un teatru național — declară LUCIAN GIURCHESCU.

După părerea sa, „preponderența repertoriului național în cadrul repertoriului general nu este o problemă de cantitate ci una de calitate. Piesuța (așa cum semnala, de exemplu, un cronicar în unul din ultimele numere ale „Tribunei", referindu-se la „O mișcare greșită" de V. Stoenescu), fie că e dramă sau comedie nu acoperă necesitatea de-a juca piese românești. Piesa românească veche sau nouă trebuie să fie cea mai valoroasă producție a teatrului respectiv sau cel puțin una dintre piesele ce pot stîrni un interes artistic-social real, ce pot da naștere unor spectacole de înaltă ținută".

„Consider — spune criticul teatral TRAIAN ȘELMARU — că repertoriul unor teatre nu răspunde criteriilor exigente de cultură. Sînt programate încă destule piese de valoare îndoielnică — succese ieftine de casă. Sînt surprins că pe scenele unor teatre din regiuni, care s-au prezentat la Decada din vară cu spectacole de ținută, începutul de stagiune n-a adus nimic deosebit. Puține sînt piesele de valoare, jucate în București și reluate pe aceste scene. E drept că sînt programate lucrări de autori necunoscuți, debutanți. Asta e bine. Dar să muncim cu ei, ca să realizeze piese de calitate, nu să reprezentăm otova producții slabe cum este recenta premieră cu „Întîlnire la miezul nopții", pe care am văzut-o la Brașov.

Criticul MIHAI FLOREA *arată că* „în stagiunile trecute, multe teatre din regiuni au jucat comedii ca „Grădina cu trandafiri", „O felie de lună", destul de subțiri și ca realizare artistică și ca forță educativă, comedii care își justificau existența pe scena unui teatru sau două, dar nu explicau larga lor difuzare pe plan republican. O situație asemănătoare se prezintă și în stagiunea curentă, cînd piesa „Fii cuminte, Cristofor" figurează ca reluare la *unsprezece* (!) teatre din țară, iar „Întîlnire cu îngerul" va fi jucată la șapte teatre. Este aceasta o dozare de natură să satisfacă varietatea de gusturi și exigențe a spectatorilor, să contribuie la exercitarea misiunii profund și complex culturalizatoare a teatrului? După părerea mea, nu".

„O seamă de texte dramatice de slabă calitate artistică, aparținînd unor autori îndeosebi bucureșteni, văd lumina rampei în localități unde nu există suficiente condiții spre a fi supuse judecății critice avizate — arată criticul teatral I. MANIȚIU. Așa sînt piesele, îndelung jucate și purtate fără rost în turnee, „Căsnicia nu-i o joacă" de I. D. Șerban, sau „Ulisse și coincidențele" de M. Șeptilici și Gh. Dumbrăveanu".

„Teatrul contribuie la educarea ideologico-artistică a publicului numai în măsura în care este foarte bun — declară EUGEN BARBU. Cît timp vom rămîne la calamburi, la *mitticisme*, nu vom avea succesele pe care le scontăm. Unii autori contemporani se află pe un drum al ușurătății. Să sperăm că și autorii de „piesuțe" au înțeles că trebuie să facă o cotitură în creație. Pentru asta trebuie însă directori de teatre bine pregătiți ideologicește, directori de teatru dispuși să încurajeze cu adevărat dramaturgia românească ! Teatrul de Comedie, de pildă, pentru care am mare stimă, fiind un teatru cu excelenți actori, în afara unor vodeviluri spirituale, cu îngăduință, nu a promovat marea comedie românească. Să mi-o arate și o voi aplauda. La Național n-am văzut drama așteptată a unui nou mare autor român. Și doar acestora nu li s-a terminat sămînța ! Talente se mai găsesc în țara asta".

CE FACEM PENTRU A-I DESCOPERI ȘI ÎNCURAJA PE AUTORII PIESELOR NOASTRE ?

Ce este de făcut pentru a stimula talentele, pentru a promova creația dramatică originală de calitate, pentru a asigura condițiile apariției unor mari piese românești consacrate problemelor esențiale ale timpului nostru? „Cred că nu este nevoie să căutăm soluții aiurea, ci doar să ne amintim de propria noastră experiență pozitivă, spune TRAIAN ȘELMARU. Acum cîțiva ani se crease — și Teatrul de Comedie a fost atunci printre fruntașii acestei mișcări — un climat de stimulare a dramaturgiei originale, climat în care cu îndrăzneală și entuziasm creator s-au promovat piese, desigur imperfecte, dar care aduceau ceva nou în peisajul teatral românesc, și care au avut un real succes la public. Am impresia că la un moment dat, și mai cu seamă de teama concurenței repertoriului occidental, asemenea piese au fost considerate „o afacere proastă" și au început a fi ocolite. Spectatorii au apreciat multe dintre aceste lucrări — repet, imperfecte — dar care aveau ceva de spus. Mai mult decît atît. La confruntarea cu opinia publică internațională — în ciuda scepticismului unora — spectacole cu piese originale (mă refer la marele premiu obținut de studenții noștri cu „Șeful sectorului suflete" de Al. Mirodan la competiția internațională de la Zagreb) s-au clasat pe primul loc. Avem toate motivele să ne bizuim pe cei mai buni dintre autorii noștri dramatici, să-i promovăm cu curaj, să permanentizăm acel climat stimulator care, ori de cîte ori a domnit în viața teatrală, a dus la afirmarea capacității lor creatoare".

„Din păcate — ne-a spus HORIA LOVINESCU — dramaturgia noastră nu este, la ora actuală, la nivelul celorlalte arte. Rezerve care ar trebui scoase la lumină există totuși. Cred că teatrele ar trebui să fie preocupate de producția tinerilor, și în special de piesele într-un act. Trebuie să plecăm cu convingerea că arta acestor tineri nu este încă perfectă, dar este perfectibilă. Fără concesii, putem face mai mult, încurajînd experimentele de care dramaturgia noastră a dus multă vreme lipsă. Sînt unele cazuri cînd nu ne putem da seama pe deplin de valoarea efectivă a unei lucrări atîta timp cît n-o vedem pe scenă și nu avem posibilitatea s-o discutăm. Evident, și dramaturgii consacrați sînt încă puțini. Cred că pentru dezvoltarea tuturor e nevoie să-i jucăm, să-i discutăm, să ne gîndim la un sistem premial și la alte forme de stimulare".

„Depun însă toți directorii de teatre și toate secretariatele literare zelul necesar pentru a „descoperi" autori originali noi ? — se întreabă MIHAI FLOREA. Teatrul Muncitoresc C. F. R. a dovedit acest lucru de-a lungul existenței sale, și Teatrul Nottara va face un început în această stagiune pe scena Studioului experimental (cu piese de Radu Dumitru, N. Constantinescu, Dorin Moga). O frumoasă tradiție și-a făcut în acest sens teatrul „Barbu Delavrancea", pe scena căruia au debutat Gh. Vlad, C. Pastor, C. Șova.

Nu cred însă că poate fi considerată satisfăcătoare constatarea pe care o facem consultînd repertoriul unor teatre, în care, după ce se enumeră 5, 6, 7 titluri, la sfîrșit vedem scris : „loc liber pentru o piesă originală". Așa este cazul Teatrului din Brașov și al celui din Sibiu (secția română), Teatrului Național din Iași (care are vacant în repertoriul său locul unei „piese originale pentru deplasări"), Teatrului maghiar din Satu Mare".

După părerea MARGARETEI BĂRBUȚĂ, *repertoriile actuale constituie un regres față de stagiunea precedentă :*

„Teatrele din regiuni, care se grăbesc să imite adesea fără discernămînt Capitala, în ceea ce privește repertoriul străin, sînt mult mai puțin prompte în a prelua succesele originale bucureștene. „Moartea unui artist" de Horia Lovinescu, „Șiafeta nevăzută" de Paul Everac, piese valoroase pe teme contemporane, au fost reprezentate pînă acum la foarte puține teatre din țară, iar în stagiunea actuală nu le-a programat nici un teatru".

Este un lucru absolut nefiresc. O asemenea atitudine față de piesele bune, cu un bogat conținut uman, și preferința pentru piese minore, facile, nu este de natură să-i stimuleze pe dramaturgi, să-i îndemne a aborda teme fundamentale. Ba chiar dimpotrivă, se constată că unii autori care au debutat cu piese de idei, apreciate pentru valoarea lor literară, încearcă acum să-și croiască drum spre inima directorilor teatrelor cu lucrări „ușurele", comedioare amuzante, care nu-și propun să comunice mare lucru dar pot fi montate fără efort artistic și aduc bani la casă.

Promovarea dramaturgiei originale nu poate fi lăsată la voia întîmplării ci trebuie să constituie o activitate organizată și perseverentă. Pentru ca pe scenele teatrelor să fie reprezentate piese de actualitate de o mare valoare artistică, bogate în idei, conducerile acestor instituții artistice au datoria să creeze o atmosferă de profund interes și emulație artistică.

Ar fi greșit dacă am confunda dragostea pentru repertoriul original, pasiunea pentru promovarea lui cu lipsa de exigență, cu rabatul făcut neîmplinirilor artistice sau cu semnarea unor polițe în alb, cu încurajarea mediocrităților. Dar pentru a evita aceste pericole, teatrele au datoria să nu lase preocuparea pentru dramaturgia originală numai pe seama secretarilor și referenților literari, uneori lipsiți de competență și prestigiu, ci să antreneze în această nobilă muncă forțele intelectuale cu cea mai înaltă calificare, oameni care să poată aduce o contribuție efectivă la atragerea și sprijinirea autorilor dramatici. Dezbateri vii, de un înalt nivel ideologic, vor contribui la realizarea lucrărilor de răsunet, străbătute de patosul epocii noastre. Din păcate, Uniunea Scriitorilor nu a întreprins de multă vreme acțiuni eficace, stimulative pe acest tărîm.

FIECARE SPECTACOL — UN SUCCES ARTISTIC CU ECOU PROFUND ÎN RÎNDUL SPECTATORILOR

Iată un principiu pe care, în mod normal, ar trebui să-l aibă în vedere orice colectiv teatral în stabilirea repertoriului său. Acesta însă — după părerea scriitorului EUGEN BARBU — „e un deziderat, nu o realitate. Echipele de actori ale celor mai multe dintre teatrele noastre nu sînt omogene, cuprind multe improvizații, distribuțiile se fac după capriciul regizorului, și de ce să n-o spunem ? — pe alocuri, ca pe timpuri, cu intervenții din afară ! Așa nu se poate ! Să joace cei mai talentați, să nu fie sacrificați tinerii pentru că un „maestru al artei" nu înțelege să facă loc și celor care urmează. Aș dori să fiu bine înțeles. Nu cer scoaterea din distribuții a cuiva, dar nici primele-amoreze de 50 de ani nu conving".

Introducerea diferitelor lucrări în repertoriu se face de multe ori sub influența unui actor care întrevede pentru sine un rol „gras" sau după preferințele strict subiective ale unor regizori care — cum ne spune MARGARETA BĂRBUȚĂ — *se gîndesc mai puțin la ideile pe care le-ar putea comunica spectatorilor, cît la ceea ce „pot ei să facă" din piesa respectivă. E oare pe puterile și pe profilul Teatrului de stat din Petroșeni, de exemplu, să joace „Lungă călătorie în noapte" de O'Neill ? Aceasta — după cum arată HORIA LOVINESCU — pe lîngă că este o piesă foarte dificilă, prezintă prea puțin interes pentru publicul din Valea Jiului.*

„Alegerea întîmplătoare a textelor, oricît ar fi ele de valoroase, fără să se țină seama de forțele colectivului sau fără o viziune regizorală proprie, bine constituită, duce la spectacole hibride, datorită contradicției între calitatea majoră a piesei și interpretarea sa minoră — spune regizorul VLAD MUGUR. Asemenea exemple au oferit, după părerea mea, spectacole ca „Macbeth" sau „Regele Lear" la București, „Apus de soare" la Naționalul clujean acum vreo două stagiuni, un „Henric al IV-lea" de Pirandello la Constanța sau „Vlaicu-Vodă" la Bacău".

Adeseori noțiunea de succes este înțeleasă greșit în teatrele noastre. Adevăratul succes îl constituie spectacolul care se impune prin bogăția de idei a textului, prin originalitatea și profunzimea creației regizorale și actoricești. Spectacolele de succes sînt acelea care aduc ceva nou, se disting prin marea lor forță emoțională și devin, întrunind în mod armonios toate aceste calități, adevărate evenimente artistice. Succesul este nemijlocit legat de ideea durabilității în timp, de ecoul larg în rîndurile publicului, de rolul stimulator pe care îl are în rîndurile celorlalți creatori. De multe ori însă aceste criterii nu se generalizează în teatrele noastre. Sînt jucate piese pentru a umple un gol, pregătite în grabă, cu minimum de efort, spectacole mediocre care de fapt înseamnă insuccese camuflate și a căror trecere prin viața noastră artistică nu lasă nici o urmă. Dispariția în anonimat este o consecință firească a inutilității lor, a improvizației cu care au fost programate, a grabei cu care au fost pregătite.

Un spirit lucid, realist în alcătuirea repertoriului, în evaluarea posibilităților regizorale și actoricești trebuie să ne conducă necontenit. Numai o dozare rațională a eforturilor, numai o cunoaștere clară a forțelor de care dispune teatrul poate duce la realizarea succesului dorit deopotrivă de public, de regizori și actori.

Concluzii

Răspunsurile primite în cadrul anchetei de față scot la iveală neajunsuri extrem de serioase în munca de întocmire a repertoriilor. Numeroasele exemple citate demonstrează cu prisosință că multe teatre și-au întocmit programul de activitate la întîmplare, neglijînd valorile autentice ale dramaturgiei originale și îndreptîndu-se spre lucrări nesemnificative.

Principala răspundere în alcătuirea repertoriilor revine în prezent conducerilor de teatre. Ele au obligația de a echilibra astfel repertoriul încît locul dominant să-l ocupe dramaturgia românească. Ele trebuie, de asemenea, să pună în bătaie cele mai bune forțe artistice ale teatrului pentru a realiza, cu toate lucrările dar mai ales cu cele originale, spectacole de valoare.

Elaborarea repertoriului constituie o muncă ideologică, o sarcină de înaltă cultură, care cere un studiu aprofundat, un orizont larg, cunoașterea temeinică a fiecărei piese. Pentru ca teatrele să poată face față responsabilităților sporite ce le revin în momentul de față, e necesară întărirea secretariatelor literare cu cadre calificate, consultarea largă a oamenilor de specialitate și a spectatorilor. Repertoriile să nu fie rezultatul alăturării haotice a propunerilor primite de la diferiți autori sau traducători, ci rodul unei profunde gîndiri colective. Dar acest lucru nu va fi posibil cîtă vreme consiliile artistice ale teatrelor vor rămîne — ca acum — organe fantomatice, existente numai pe hîrtie.

Alcătuirea repertoriilor se întemeiază la noi pe criterii științifice limpezi, care au fost de altfel reamintite în plenara Consiliului Teatrelor din iulie a.c. La această plenară au fost făcute observații critice ascuțite pe marginea proiectelor de repertorii. De ce n-au depus directorii de teatre o muncă serioasă pentru îmbunătățirea lor ? Credem că nici acum nu este prea tîrziu spre a se trece la măsuri eficiente pentru stagiunea în curs.

Dreptul și obligația fiecărui teatru în parte de a-și fixa repertoriul, nu absolvă Consiliul Teatrelor din Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă de îndatoririle sale și nu justifică o politică de non-intervenție din partea acestuia. Cine altul, decît Consiliul Teatrelor poate avea o imagine globală a repertoriului pe țară, cine altul este chemat să vegheze la armonizarea și echilibrarea acestui repertoriu, astfel încît să fie evitate „moda", disproporțiile ? Consiliul Teatrelor a înființat, în cadrul său, o comisie de repertorii care să recomande teatrelor lucrări de valoare artistico-ideologică, să contribuie la discutarea noilor creații dramatice, să se ocupe de analiza felului cum este „dozat" repertoriul ; dar această comisie de cîtva timp și-a sistat activitatea.

Presa are un rol important în orientarea repertoriilor. Trebuie spus că, în multe cazuri, critica se pronunță cu întîrziere și foarte superficial cu privire la noile lucrări reprezentate pe scenă sau tipărite. Premiere pe țară, ca „Nu sînt Turnul Eiffel" de Ec. Oproiu, la Piatra Neamț, sau „Simple coincidențe" de Paul Everac, la Timișoara, au fost trecute cu vederea de majoritatea cronicarilor. E oare această atitudine de natură să stimuleze interesul teatrelor din provincie pentru repertoriul original ?

Directori și alte cadre de conducere din teatre arată pe bună dreptate că mijloacele de informare sînt insuficiente, textele noi și traducerile circulă greu și ajung cu mare întîrziere, mai ales în provincie. Critica vizează în primul rînd Consiliul Teatrelor, A.T.M.-ul și centrul de documentare teatrală care activează sub egida sa. Considerăm că aceste instituții, precum și secretariatele literare ale teatrelor, trebuie să realizeze o coitură radicală în munca de informare și documentare. Numai prin cunoașterea temeinică și multilaterală a literaturii dramatice, prin eliminarea improvizației și diletantismului, munca de alcătuire a repertoriului va putea fi transformată într-o veritabilă operă de concepție, de cultură.

Anchetă realizată de **Andrei BALEANU, Valeriu RIPEANU, Mircea SIMIONESCU, Ion CIUCHI, Radu CONSTANTINESCU, Luiza CRISTESCU**

Prezentarea scrisorilor de acreditare de către ministrul Afganistanului

Cuvîntările rostite

În cuvîntul său, trimisul extraordinar și ministru plenipotențiar, Mohammed Aref, apreciind relațiile prietenești existente între Republica Socialistă România și Afganistan, a declarat că va depune eforturi pentru întărirea lor în continuare.

Ministrul afgan a adresat, totodată, poporului român cele mai bune urări de prosperitate.

În răspunsul său, președintele Consiliului de Stat, Chivu Stoica, a urat trimisului extraordinar și ministru plenipotențiar al Afganistanului bun venit în țara noastră și și-a exprimat convingerea că relațiile de prietenie statornicite între România și Afganistan se vor dezvolta în interesul celor două popoare și al păcii în lume.

Asigurîndu-l de sprijinul Consiliului de Stat, al guvernului român și al său personal în îndeplinirea misiunii sale, președintele Consiliului de Stat a rugat pe ministrul Afganistanului să transmită poporului afgan cele mai bune urări de progres și bunăstare.

După ceremonia prezentării scrisorilor de acreditare, între președintele Consiliului de Stat, Chivu Stoica, și ministrul Afganistanului, Mohammed Aref, a avut loc o convorbire cordială.

La solemnitatea prezentării scrisorilor de acreditare și la convorbire au asistat Grigore Geamănu, secretarul Consiliului de Stat, și George Macovescu, adjunct al ministrului afacerilor externe.

(Agerpres)

DELEGAȚIA MILITARĂ ROMÂNĂ CONDUSĂ DE LEONTIN SĂLĂJAN A SOSIT LA BELGRAD

Miercuri dimineață a părăsit Capitala, plecînd la Belgrad, o delegație militară, condusă de general de armată Leontin Sălăjan, ministrul forțelor armate ale Republicii Socialiste România, care, la invitația locțiitorului comandantului suprem al forțelor armate — secretar de stat pentru apărarea națională a Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, general de armată Ivan Gosniak, va face o vizită oficială și prietenească în această țară.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, membrii delegației au fost salutați de tovarășii Petre Blajovici, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Cornel Onescu, ministrul afacerilor interne, Emil Drăgănescu, ministrul energiei electrice, George Macovescu, adjunct al ministrului afacerilor externe, de adjuncți ai ministrului forțelor armate, generali și ofițeri superiori.

Au fost de față Ante Ciudina, însărcinatul cu afaceri ad-interim al R.S.F. Iugoslavia la București, membri ai ambasadei și atașații militari la București.

★

BELGRAD 27 Corespondentul Agerpres, N. Plopeanu, transmite: Miercuri a sosit la Belgrad delegația militară condusă de ministrul forțelor armate ale Republicii Socialiste România, general de armată Leontin Sălăjan. Pe aeroport, pavoazat cu drapelele de stat ale celor două țări, delegația a fost întîmpinată de general de armată Ivan Gosniak, secretar de stat pentru apărarea națională, Alexandar Grlicikov, membru al Vecei Executive Federale, general colonel Rade Hamovici, șeful Marelui Stat Major, general colonel Velko Kovacevici, general colonel Iefto Șașici, general locotenent Viktor Bubani, adjuncți ai secretarului de stat pentru apărarea națională, Dince Belovski, adjunct al secretarului de stat pentru afacerile externe, Branko Pešici, președintele Scupșcinei orașului Belgrad, precum și alte persoane oficiale, generali și ofițeri ai armatei populare iugoslave. A fost de față ambasadorul Republicii Socialiste România la Belgrad, Aurel Mălnășan.

După intonarea imnurilor de stat ale celor două țări, generalul de armată Leontin Sălăjan și generalul de armată Ivan Gosniak au trecut în revistă garda de onoare.

În cursul zilei, oaspeții români au făcut o vizită secretarului de stat pentru apărarea națională al R.S.F.I. Apoi membrii delegației au depus o coroană de flori la Monumentul Eroului Necunoscut de pe muntele Avala.

Secretarul de stat pentru apărarea națională a oferit un prînz în cinstea delegației militare române. General de armată Ivan Gosniak și general de armată Leontin Sălăjan au rostit toasturi.

Seara, la Casa Centrală a Armatei din Belgrad, secretarul de stat pentru apărarea națională al R.S.F.I. a oferit o recepție în cinstea delegației militare române. Au participat Hakia Pozderaț și Filip Baikovici, membri ai Vecei Executive Federale, adjuncți ai secretarului de stat pentru apărarea națională și ai secretarului de stat pentru afacerile externe și alte personalități oficiale, generali și ofițeri superiori ai armatei populare iugoslave. Au asistat, de asemenea, membri ai corpului diplomatic și atașați militari acreditați la Belgrad.

Recepția s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

DE PESTE HOTARE

Vizita delegației parlamentare române în Austria

GRAZ 27. Trimisul special Agerpres, C. Varvara, transmite: Delegația Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România, condusă de deputatul Ion Pas, care se află în Austria la invitația Consiliului național austriac, și-a continuat călătoria prin țară. Au fost vizitate în cursul zilei de luni uzinele Alpine Montan și exploatarea de minereu de fier la suprafață Erzberg, iar marți — localitatea Reisseck-Kruzeck, din landul Carintia, unde se află una din cele mai importante hidrocentrale din Austria. Cu acest prilej, șeful guvernului landului Carintia, Hans Zima, a oferit un dineu în cinstea oaspeților români. Miercuri, delegația parlamentară română a vizitat instituții de artă și cultură din orașul Graz. Șeful guvernului din landul Stiriei, I. Krainer, a oferit un dineu în cinstea parlamentarilor români.

Încordare în capitala dominicană

SANTO DOMINGO 27 (Agerpres). Ziua de marți a marcat o încordare și mai mare a situației din capitala dominicană ca urmare a unor manifestații violente puse la cale de forțele de dreapta. Grupuri de provocatori au ocupat clădirea Ministerului Lucrărilor Publice și Comunicațiilor, interzicînd intrarea lui Salvador Sturla, ministru în guvernul provizoriu. Acțiuni ale forțelor de dreapta s-au semnalat, potrivit agenției Reuter, și în alte localități din țară, între care San Cristobal (situată la 18 km de Santo Domingo).

Agenția Prensa Latina relevă că în zona ocupată de trupele interamericane, deținută pînă acum de forțele constituționaliste, s-au produs incidente în timpul demonstrațiilor populației care cere să se pună capăt amestecului forțelor O.S.A. în treburile interne ale Republicii Dominicane. Aceeași agenție menționează că activitatea orașului este complet paralizată ca urmare a grevei declarate în ultimele zile de lucrătorii din instituțiile publice în semn de protest împotriva menținerii trupelor interamericane la Santo Domingo.

„INTEGRAREA" LATINO-AMERICANĂ ȘCHIOAPĂTĂ

Uruguayul și alte țări latino-americane se opun creării unor organe supranaționale

MONTEVIDEO 27 (Agerpres). — Potrivit agenției Prensa Latina, la Montevideo a devenit cunoscută poziția guvernului uruguayan la reuniunea miniștrilor afacerilor externe ai țărilor membre ale Asociației latino-americane a comerțului liber (A.L.A.L.C.), care urmează să se întrunească luna viitoare în acest oraș. Printre altele, s-a arătat că Uruguayul va vota împotriva creării unui organ supranațional „care să planifice și să proiecteze integrarea". Cu excepția Columbiei și Republicii Chile, celelalte state membre ale A.L.A.L.C. au aceeași poziție.

Guvernul uruguayan a arătat, de asemenea, că este împotriva creării unui parlament al țărilor membre ale A.L.A.L.C.

În această poziție a Uruguayului se reflectă puternicele presiuni ale forțelor populare pentru lichidarea situației de criză din economia țării, pe care o asemenea integrare ar agrava-o și mai mult, pentru înlăturarea nefastei dominații a monopolurilor străine. Iată cum descria nu demult ziarul vest-german „DIE WELT" starea la care a fost adusă economia țării:

Neliniști pe „estancias"

„Șomajul, inflația și haosul din administrație, au dus în Uruguay la o serioasă situație de criză. Nemulțumirea a cuprins masele largi. Partidul de guvernămînt s-a scindat. În decurs de un an valoarea pesoului uruguayan a scăzut la o treime. De luni de zile importurile sînt sistate. Scandaluri pe bandă rulantă compromit cercurile bancare și economice. Creditul a fost zdruncinat.

Potrivit unor aprecieri oficiale, din această țară mică s-au scurs 50 milioane de dolari. În decursul acestui an, costul vieții a crescut cu 60 la sută. Guvernul refuză să adopte un sistem de salarii în funcție de spirala inflaționistă. O urmare a fost greva celor 22 întreprinderi publice. Deosebit de activi au fost salariații băncii de stat care, prin greva lor, au paralizat viața economică. Cînd salariații tuturor întreprinderilor publice au amenințat cu o a doua grevă de 72 de ore, care să fie urmată de o grevă generală, autoritățile au decretat starea excepțională. În prima zi după instituirea stării excepționale, au fost arestați 34 de activiști sindicali. Au fost mobilizați 20 000 de soldați și polițiști. A început o înfruntare deschisă între guvern și sindicate. Acestea din urmă s-au reunit într-un „front unic de acțiune". Din Congresul poporului, care a preluat conducerea mișcării, fac parte 1 378 de delegați reprezentînd 707 organizații, care au afirmat că au mobilizat, la greve și demonstrații, 800 000 de oameni.

Cercurile guvernamentale afirmă că criza uruguayană este determinată, în primul rînd, de producția agrară insuficientă și de scăderea continuă, în ultimii 50 de ani, a șeptelului de animale, în timp ce populația a crescut cu 150 la sută. Congresul poporului a repetat doar cifre oficiale, atunci cînd a protestat împotriva faptului că 68 de „estancias" (latifundii) — însumînd în total un milion hectare — și 600 de familii dispun de două treimi din terenurile agricole.

Congresul poporului a arătat că nu sînt înfăptuite reformele necesare care să adapteze Uruguayul vieții economice moderne, în primul rînd reforma agrară. Pe de altă parte, salariații au cerut, pe bună dreptate, ca prețurile să fie înghețate, contrabanda să fie urmărită și să se acorde mari credite de către stat. Conflictul depășește însă considerabil obișnuitele greve pentru majorarea salariilor, deoarece Congresul poporului a fost constituit exact după modelul unui front popular".

ȘTIRI CULTURALE

RADU BELIGAN ALES VICEPREȘEDINTE AL I.T.I.

În cadrul sesiunii Comitetului executiv al Institutului Internațional de Teatru, care a avut loc la Paris, artistul poporului Radu Beligan, președintele Centrului român al I.T.I., a fost ales vicepreședinte al acestei organizații internaționale.

RETROSPECTIVA M. H. MAXY

Pictorul M. H. Maxy, artist emerit, a împlinit 70 de ani. Ca un omagiu adus activității sale de aproape patru decenii pe tărîmul artei, Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă și Uniunea Artiștilor Plastici au organizat, la sala Dalles, o expoziție retrospectivă, al cărei vernisaj a avut loc miercuri după-amiază. Au asistat Pompiliu Macovei, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, reprezentanți ai Uniunii Artiștilor Plastici.

ANSAMBLURI ARTISTICE SOSITE ÎN ȚARA NOASTRĂ

Miercuri dimineață a sosit în Capitală Ansamblul de cîntece și dansuri al Armatei populare de eliberare a R.P. Chineze, care va susține spectacole într-o serie de orașe din țară. Artiștii chinezi au fost salutați în Gara de Nord de către reprezentanți ai Ministerului Forțelor Armate, Ministerului Afacerilor Externe, ai Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă și ai unor ansambluri artistice bucureștene. Au fost de față Liu Fan, ambasadorul R. P. Chineze la București, și membri ai ambasadei.

★

În arena Circului de stat din București au apărut miercuri seara, în cadrul turneului pe care îl fac în țara noastră, artiști ai Circului mare din Budapesta. Ansamblul, format din 60 de persoane, a prezentat spectacolul „Parada circului". (Agerpres)

În Oltenia agricultura posedă mari rezerve de apă nefolosite

(Urmare din pag. I-a)

O altă problemă, tot atît de importantă care se pune în legătură cu irigațiile, este identificarea din timp a unor noi suprafețe și amenajarea lor în vederea irigării. În această privință iată ce ne-a relatat tov. **Constantin Cucu:**

„În anii următori suprafețele amenajate pentru irigații vor crește simțitor, îndeosebi prin folosirea posibilităților și surselor locale hidrografice. În acest scop, atît la regiune, cît și în fiecare raion au fost constituite colective pentru identificarea surselor de apă și fixarea suprafețelor respective. Pe baza primelor date culese s-a constatat că în 1966 există posibilitatea să se amenajeze pentru irigații circa 10 000 ha, iar pînă în 1970 — 30 000 ha. Colective de specialiști au verificat siguranța surselor de apă, volumul de lucrări ce urmează a fi executate, necesarul de utilaje și agregate, de fonduri pe ani, în așa fel încît să se poată trece imediat la executarea documentației, a proiectelor și a graficelor de execuție. Întrucît aceste amenajări se vor efectua cu posibilități și forțe proprii ale cooperativelor agricole de producție, ne-am propus să stabilim nominal tehnicieni care să acorde asistență tehnică permanentă unităților unde se vor face asemenea lucrări. Pînă în anul 1970 se vor executa în cadrul regiunii și amenajări pentru irigații în sisteme mari, pe circa 59 000 ha, cu fonduri de la stat. În acest fel, în ultimul an al viitorului cincinal, în regiunea Oltenia, suprafața irigată va ajunge la peste 120 000 ha".

Măsurile preconizate sînt desigur bune. Trebuie însă întreprinse, în continuare, acțiuni eficiente pentru folosirea din plin a tuturor resurselor de apă. Pînă în prezent, unele rîuri din regiune, cum sînt Jiul, Oltul, Gilortul, Motrul, (precum și afluenții acestora) nu au fost folosite decît în mică măsură la irigații, deși în zona acestora sînt mari suprafețe de teren care pot fi amenajate. În plus, apa din pînza freatică n-a fost utilizată aproape deloc. Pentru a se obține cele mai bune rezultate în extinderea suprafețelor irigate nu este suficient să se identifice suprafețe și surse de apă. Pentru ca de pe cele 10 000 ha. care urmează să fie irigate în 1966 să se obțină recolte mari, încă din anul viitor, este necesar să se treacă, fără întîrziere, la asigurarea documentației, întocmirea proiectelor și începerea lucrărilor. Deoarece este vorba de terenuri care se amenajează prin forțe proprii ale cooperativelor agricole, se impune ca, în cel mai scurt timp, consiliile agricole și organele Comitetului de Stat al Apelor să le acorde tot sprijinul necesar. Să se creeze condiții ca lucrările să continue în lunile de iarnă și primăvară. Întrucît s-a văzut că în unele locuri, pe suprafețele irigate au fost obținute recolte cu mult sub posibilități, se impune să se acorde cea mai mare atenție pregătirii oamenilor care vor lucra în acest sector pentru a stăpîni temeinic această meserie.

Folosirea tuturor posibilităților care există în regiunea Oltenia pentru extinderea irigațiilor va face cu putință obținerea unor recolte din ce în ce mai mari.

Aerogările

(Urmare din pag. I-a)

poziția pasagerilor. Ai vrea să bei un ceai cald, o cafea, să cumperi un pachet de țigări, dar n-ai unde. La fel de supărător este și faptul că, în afară de Băneasa, de pe aeroporturi nu există posibilitatea de a telefona. Se mai face simțită și lipsa unor chioșcuri de ziare, a unor mijloace moderne de informare a pasagerilor asupra curselor, modificărilor în orar ș.a.m.d. Firește, nu toate aerogările beneficiază de posibilitățile de la Băneasa. Unele suferă de lipsă de spațiu. Din păcate, mai suferă și de altceva: de lipsa de atenție față de călători din partea organelor de resort ale aviației civile.

Iată-ne la Direcția generală unde abordăm pe tovarășii Mihai Agafiței, director pentru problemele economice, Eugen Oprișenescu, șef de serviciu, și Gheorghe Topor, șeful investițiilor. În cîteva cuvinte, ni se înfățișează tabloul dezvoltării pe care aviația noastră îl va cunoaște în următorii ani și care este într-adevăr îmbucurător. Dar, venind la prezent, la o serie de cerințe elementare ale deservirii pe aeroporturi, tovarășii ridică din umeri.

— Credeți că pentru o cafea rentează crearea bufetelor pe aeroporturi?

— Un aparat electric pentru o cafea și un dulap cu cîteva gustări și prăjituri n-ar ocupa cine știe ce spațiu.

— De acord. N-avem nimic împotrivă.

— Atunci de ce nu sînt?

— Nu-i treaba noastră.

— Dar a cui?

— A Ministerului Comerțului Interior, a organelor locale.

Cu această ocazie, aflăm că, de fapt, sub oblăduirea Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor se află doar restaurantele de pe aeroporturile Băneasa și Constanța. Cu alte cuvinte, pasagerul care aterizează sau decolează de la Bacău, Iași ori Craiova nu are aceleași drepturi. Iată ce ne-a spus unul din tovarășii:

— Noi nu avem decît sarcina de a-l transporta pe călător.

Considerăm că acest punct de vedere despre transportul călătorilor este foarte îngust și anacronic. Este timpul ca cei ce răspund de acest sector să înțeleagă că pe tot frontul construcției noastre socialiste are loc un proces de perfecționare, de progres, că peste tot se fac eforturi pentru ridicarea nivelului de civilizație, de deservire a oamenilor muncii. Arătarea reciprocă cu degetul, între forurile chemate să colaboreze la realizarea unei sarcini comune, este o mentalitate depășită. Ministerul Transporturilor și cel al Comerțului trebuie să conlucreze în rezolvarea acestei simple și elementare cerințe, care în fond nici nu ar avea nevoie de o asemenea concentrare de forțe.

Dacă ne scumpim la tărîțe

De la București la Bacău avionul face mai puțin de o oră. În schimb, uneori, de la aeroport pînă în oraș călătoria durează mai mult. Așa se întîmplă și pe alte aeroporturi. Am cerut lămuriri. La Direcția generală însă s-a exprimat părerea că ar fi bine ca transportul pasagerilor de la aerogară spre oraș și invers să fie asigurat de către întreprinderile orășenești. (Poate că întreprinderile orășenești ar trebui să preia și avioanele !...).

Cine nu știe că în toate țările transportul pasagerilor spre sau de la oraș cade în seama întreprinderilor de aviație?

Multe aeroporturi sînt deservite de autobuze care par construite o dată cu avioanele lui Vlaicu și Vuia. „Întreprinderea de reparații auto le repară de mîntuială. Pasagerului parcă nu-i vine să se așeze pe bancă" Acestea-s justificările Direcției generale. Dar, coincidența face ca atît întreprinderea de reparații auto cît și aviația să țină de același minister. Rezultă că nu în afara acestuia poate fi găsită soluția cea mai potrivită.

Și prima impresie contează

Cînd intri în spațioasa și moderna sală de așteptare a aerogării din Timișoara, pereții goi îți lasă o impresie dezolantă. La Arad, de asemenea. Cu puține excepții, nici celelalte aerogări nu-ți oferă o priveliște interioară mai frumoasă. Ce s-ar putea face pentru a schimba aspectul sălilor de așteptare din aerogări? O.N.T. „Carpați" ar putea monta panouri cu imagini specifice regiunii respective. Să nu uităm că traficul de călători străini, pe liniile noastre aeriene, se mărește din an în an. Întreprinderi de industrie ușoară și unele organizații comerciale locale, precum și cooperative meșteșugărești ar putea amenaja standuri pentru prezentarea și vînzarea unor produse, așa cum se practică de altfel în mod curent pe aeroporturi, pretutindeni.

Iarna, din pricina condițiilor meteorologice, orarul curselor se schimbă; uneori ești nevoit să stai ceasuri întregi pe aeroport. N-ar fi mai bine să existe un televizor sau măcar un aparat de radio în sălile de așteptare?

★

Avantajul mersului cu avionul este de netăgăduit. Dovadă creșterea continuă a traficului aerian. Însă a te mulțumi să-l urci în avion pe pasager, să-l duci și să-l cobori, înseamnă a nu înțelege obligațiile față de călători. Se simte nevoia ca Direcția generală a aviației civile, împreună cu forurile respective din Ministerul Comerțului Interior, și organele locale, să studieze tot ce se poate face pentru ca întregul complex de deservire a călătorului să poarte amprenta confortului, civilizației.

De vorbă cu Gaston Soumialot

(Urmare din pag. I-a)

să venim noi. Noi dorim o schimbare radicală, de structură politică, economică și socială a țării. Dorim un regim popular și prin aceasta mă refer în primul rînd la economie. Cred că o țară africană poate rezista presiunilor din afară în condițiile cînd conducătorii ei nu urmăresc un profit propriu și se pricep să asigure ca poporul să culeagă roadele muncii sale și să dirijeze munca lui spre dezvoltarea și întărirea economiei țării. Dacă însă te arăți interesat de tot felul de bunuri și foloase personale și nu te sprijini îndeajuns pe popor, firește că e greu să reziști. Regimul din țările socialiste a arătat o lumină, o soluție, o cale. Timp de un secol am trăit sub dominație colonială și nu ne-am ales decît cu suferințe. Vreau să mă înțelegeți bine. Sîntem în plină luptă și nu vrem și nu putem să ne ascundem ideile. Sîntem pentru nealiniere. Nu vom adera la vreun regim de exploatare sau la o subordonare față de vreo țară care să ne exploateze. Practica arată că și țări africane pot rezista presiunilor. Firește, este vorba de păreri personale. Nu mai departe decît vecinul nostru de dincolo de fluviu, Congo (Brazzaville), reprezintă o țară mică, dar care știe să nu se plece. În februarie 1965, venind aici, am văzut că Tanzania avea unele neînțelegeri cu S.U.A. și cu Germania federală, dar a reușit să nu cedeze presiunilor. Însă nu putem subaprecia forța imperialismului și mă refer, în mod deosebit, la abilitatea lui în a provoca disensiuni între forțele africane. După mine, puterile occidentale, cu toate divergențele dintre ele, știu adeseori să se sprijine foarte bine reciproc în politica lor față de țările africane. Sper să realizăm o tot mai strînsă unitate. Cea mai importantă problemă este realizarea unei unități africane reale și profunde.

Întrebare: Pe ce cale credeți că disensiunile la care vă referiți ar putea să fie depășite mai lesne?

G. Soumialot: Am în minte exemplul mișcării de eliberare din Congo. Existau unele disensiuni între congolezii care se aflau refugiați la Brazzaville și noi, cei de pe front. Ce am făcut? În aprilie 1965, am avut cu toții o consfătuire. Am discutat situația pe toate fețele. Am identificat în mijlocul nostru un om care acționa ca agent al intereselor imperialiste, l-am izolat, l-am scos dintre noi. S-a realizat o unitate între toate partidele noastre — este vorba de cinci partide, inclusiv cel al lui Antoine Gizenga.

Întrebare: Aveți noutăți despre Gizenga?

G. Soumialot: Da, este în închisoare și acum, pentru că nu și-a schimbat poziția... Boala lui nu era decît otrava. Era otrăvit cu arsenic treptat și ar fi ajuns să moară încetul cu încetul. După alertarea opiniei publice mondiale procesul de otrăvire a încetat.

COMENTARIUL ZILEI

NEFERICITA INSULĂ A „VISURILOR"

...Păduri tropicale străvechi, cu palmieri și orhidee, cu lauri și magnolii. O feerie răsărită în albastrul fără hotar al Pacificului. Natura darnică oferă posibilitatea locuitorilor băștinași să strîngă recolte bogate de orez, trestie de zahăr, cartofi dulci, banane și fructe de ananas. De aceea, poeții au denumit cîndva Okinawa „insula visurilor".

În curînd, după cum au anunțat agențiile de presă, în Okinawa vor avea loc alegeri pentru Adunarea Legislativă. Niciodată în perioada postbelică această insulă japoneză, aflată sub administrația S.U.A., n-a stat în anonimat. Ea a constituit în permanență o zonă de neliniște și frămîntări decurgînd din statutul ce i-a fost atribuit de forțele de ocupație străine, populația locală ca și întregul popor japonez neîncetînd lupta pentru retrocedarea ei către Japonia. Ocupată de trupele americane la sfîrșitul celui de-al doilea război mondial, insula se află acum, după cum scrie presa japoneză, „în întregime la dispoziția Statelor Unite". Dominația străină asupra ei a fost consfințită prin tratatul de pace separat cu Japonia, încheiat la San Francisco în 1951, și reconfirmată prin așa-zisul „tratat de securitate" americano-japonez încheiat în 1960.

Făcînd parte din arhipelagul Ryu Kyu, Okinawa (suprafață 1 500 km p) este în prezent principala bază militară americană din Extremul Orient. Pe mai bine de 40 la sută din teritoriul insulei se găsesc amplasate aerodroame, rampe de lansare pentru rachete cu rază medie de acțiune, ca și cazărmi pentru circa 60 000 de infanteriști, pușcași marini și aviatori. Principala sa bază aeriană, Katena, e deservită de 10 000 de soldați. Capitala Okinawei, Naha, este de asemenea împînzită de instalații militare și trupe străine. În porturile insulei fac escală submarine înzestrate cu încărcătură nucleară, iar pe cîmpurile de instrucție din cuprinsul ei sînt instruite așa-numite „corpuri speciale" destinate „luptelor de contra-guerilă" din junglele unor țări asiatice.

În insulă a fost instaurat un regim de cazarmă. Locuitorilor ei le-au fost suprimate o serie de drepturi democratice, fiind plasați sub jurisdicția administrației militare. Stăpînul atotputernic al acestui teritoriu a devenit comisarul suprem al S.U.A., generalul Watson. Majoritatea populației, care se ocupa cu agricultura, a rămas fără pămînt, acesta fiind rechiziționat pentru amplasamente militare. Potrivit unor statistici, nivelul de viață al localnicilor este de două ori mai scăzut decît cel al locuitorilor din prefectura Kagoshima, considerată ca cea mai săracă din Japonia. Insula „visurilor" a devenit acum un pămînt al dezolării.

Lupta celor aproape un milion de locuitori ai insulei pentru desființarea bazei militare și încetarea ocupației străine a cunoscut o nouă intensificare de cînd insula este folosită fățiș de forțele aeronavale americane pentru agresiunea împotriva poporului vietnamez. Sub egida „Consiliului pentru retrocedarea Okinawei către Japonia" — care își are sediul la Naha și reunește în rîndurile sale peste 50 de organizații sindicale, de tineret, studențești etc. — au avut loc un șir de mari demonstrații de masă. „Washingtonul — scria nu de mult ziarul „Yomiuri" — este surprins de indignarea care a cuprins întreaga Japonie cînd comandamentul american a trecut la folosirea Okinawei ca bază pentru acțiunile militare în Vietnam... Ce altă reacție așteptau conducătorii S.U.A. din partea japonezilor?" În același timp un alt mare ziar nipon, „Mainiți", a subliniat cu tărie pericolul atragerii Japoniei în războiul dus de S.U.A. în Vietnam.

Care a fost însă răspunsul puterii ocupante la cerințele afirmate de opinia publică japoneză? Pentru a nu lăsa nici un echivoc asupra poziției lor, un șir de reprezentanți oficiali americani, printre care și amiralul Sharp, comandantul suprem al forțelor S.U.A. din Pacific, au ținut să declare încă o dată că „nu se are în vedere retrocedarea insulei într-un viitor previzibil". Mai mult, în cadrul ultimelor sesiuni ale Comitetului consultativ japono-american pentru Okinawa, care a discutat propunerile Japoniei privind contribuția ei la ajutorarea insulei, partea americană a admis să poarte tratative în această problemă, cu condiția ca Japonia „să nu se amestece în treburile militare și în dreptul de administrare asupra insulei". Cum s-ar spune — o interdicție dictată japonezilor de a nu interveni în... propriile lor treburi interne.

Toate acestea nu pot înăbuși însă aspirațiile forțelor patriotice din Okinawa. Așa cum au arătat și recentele alegeri municipale care au avut loc pe insulă, continuă să crească influența partidelor de opoziție din Okinawa — socialist și socialist-popular — care se pronunță pentru renunțarea la „tratatul de securitate" japono-american și pentru retrocedarea imediată a insulei către Japonia. Observatorii politici apreciază că, indiferent de rezultatele viitoarelor alegeri — care de altfel se vor desfășura în condițiile ocupației militare străine — lupta pentru realizarea obiectivelor arătate va crește neîndoielnic pe viitor.

Radu BOGDAN

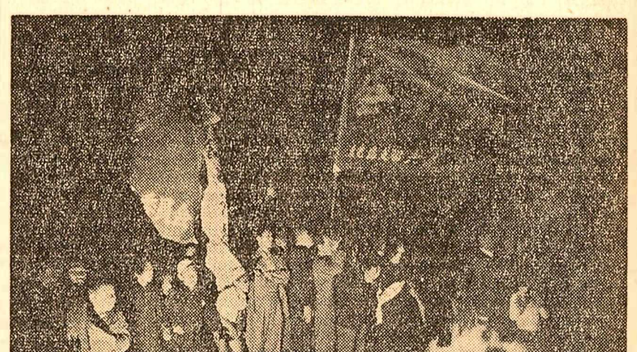

Demonstrațiile de noapte pentru retrocedarea Okinawei

DE PESTE HOTARE

O. N. U. Dezbaterile în problema tineretului

„UN MESAJ DE PACE ŞI COLABORARE"

Aprecieri asupra proiectului de declarație inițiat de România

NEW YORK 27. — Trimisul special Agerpres, Nicolae Ionescu, transmite: Marți dimineața au continuat în Comitetul pentru problemele sociale, umanitare și culturale discuțiile pe marginea proiectului de declarație privind promovarea în rîndurile tineretului a idealurilor de pace, respect reciproc și înțelegere între popoare. După ce, în ședința din după-amiaza zilei precedente, a fost adoptat în unanimitate preambulul acestui document, în ședința din 26 octombrie au început dezbaterile pe marginea articolelor declarației. În intervențiile lor, cei 15 delegați care au luat cuvîntul dimineața (cifră care atestă interesul față de problema în discuție), au subliniat „marea valoare a declarației" (reprezentantul Uruguayului), au scos în evidență „mesajul de pace și de colaborare" pe care îl conține documentul (Halima Warzazi, reprezentanta Marocului, vicepreședinte al comitetului), au atras atenția cu satisfacție asupra faptului că proiectul de declarație care se discută la O.N.U. abordează „aspecte importante ale educației tinerei generații pe plan mondial" (dr. Fereydoun Hoveyda, adjunct al ministrului afacerilor externe al Iranului) etc.

În cursul lucrărilor de după-amiază au fost supuse la vot articolele 1, 3 și 6 ale acestui proiect de declarație, fiind adoptate în unanimitate.

LA ÎNCHEIEREA SESIUNII PIEȚEI COMUNE

„Cei cinci" invită Franța la noi tratative

BRUXELLES 27 (Agerpres). — Marți au luat sfîrșit la Bruxelles lucrările sesiunii Consiliului ministerial al Pieței comune. În comunicatul dat publicității la sfîrșitul dezbaterilor se arată că „cei cinci" au căzut de acord, pe baza planului elaborat de ministrul de externe belgian, Paul Henri Spaak, să invite în mod solemn Franța să participe la o conferință extraordinară a miniștrilor de externe ai celor șase state membre ale Pieței comune, în care să se discute toate problemele legate de criza declanșată la 30 iunie în cadrul acestui organism. Comunicatul invită Franța să-și reia locul rămas gol, în cadrul Consiliului ministerial al Pieței comune, la viitoarea sesiune extraordinară de la care ar urma să lipsească președintele Comisiei C.E.E., Walter Hallstein, comisie împotriva căreia Franța a manifestat serioase reticențe.

Totodată, sesiunea a însărcinat pe Emilio Colombo, președintele în exercițiu al Consiliului ministerial, de a aduce la cunoștința guvernului francez că „cei cinci" au reușit să realizeze un acord în problema finanțării politicii agricole comune (problemă care a provocat actuala criză din C.E.E.) care să permită, după părerea lor, reluarea negocierilor în „șase", cu șanse de succes. În comunicat nu se precizează asupra căror puncte privind finanțarea politicii agricole s-a căzut de acord, dar, după părerea observatorilor, se crede că au mai rămas încă anumite puncte neclarificate ca urmare a opoziției Italiei și Germaniei federale.

Cu toate că încă nu se știe care va fi poziția guvernului francez, presa pariziană comentează favorabil invitația adresată Franței de „cei cinci". „Apelul lansat Franței de a participa la o întrunire extraordinară a Consiliului de Miniștri al C.E.E., care să se țină fără participarea Comisiei Hallstein, merită să fie subliniat" — scrie „Le Figaro". Ziarul își exprimă părerea că această propunere recunoaște că problema politică născută din criza de la 30 iunie și care a stat de fapt la originea acestei crize trebuie să fie discutată de către organismul politic al Pieței comune, „care este și care rămîne Consiliul ministerial". Pentru oficiosul „La Nation", „cei cinci" „au adus la Bruxelles o confirmare a atitudinii bine fondate a Franței față de Piața comună". Ziarul menționează că „poziția Franței a permis, încă o dată, să se degajeze adevărata problemă: preponderența aspectelor politice".

Vizita tovarășului Gheorghe Apostol în R. P. D. Coreeană

PHENIAN 27 — Trimisul special, I. Cîrje, transmite: Miercuri a sosit la Phenian, la invitația guvernului Republicii Populare Democrate Coreene, tovarășul Gheorghe Apostol, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, care face o vizită în R.P.D. Coreeană.

La sosire, pe aeroportul din Phenian, pavoazat cu drapelele de stat ale R.P.D. Coreene și Republicii Socialiste România, tovarășul Gheorghe Apostol a fost întîmpinat de Kim Ir, prim-vicepreședinte al Cabinetului de Miniștri al R.P.D. Coreene, Li Den Ok, vicepreședinte al Cabinetului, Han San Du, ministru de finanțe, și alți membri ai Cabinetului, Kim Tai Hi, adjunct al ministrului afacerilor externe, și alte persoane oficiale, oameni ai muncii, ziariști.

Au fost, de asemenea, prezenți șefi ai misiunilor diplomatice acreditați în capitala R.P.D. Coreene și membrii ambasadei Republicii Socialiste România.

★

În aceeași zi, tovarășul Gheorghe Apostol și persoanele care-l însoțesc au depus o coroană la Monumentul eroilor Armatei Populare Coreene.

Au fost prezenți tovarășii Li Den Ok, Han San Du și alte persoane oficiale.

Seara, tovarășul Gheorghe Apostol a avut o întrevedere cu tovarășul Kim Ir, la sediul Cabinetului de Miniștri al R.P.D. Coreene.

Au luat parte din partea română Eduard Mezincescu, adjunct al ministrului afacerilor externe al Republicii Socialiste România, și Manole Bodnaraș, ambasadorul României la Phenian.

Din partea coreeană au participat Li Den Ok, Han San Du, Kim Tai Hi, adjunct al ministrului afacerilor externe, și Giăn Du Hoan, ambasadorul R.P.D. Coreene la București.

În cursul întrevederii, desfășurată într-o atmosferă călduroasă, tovarășul Kim Ir a înfățișat oaspeților români lupta eroică pentru reconstrucția patriei după război, a subliniat însemnătatea ajutorului frățesc din partea țărilor socialiste, printre care și România. „Poporul nostru — a spus el — nu uită și nu va uita niciodată sprijinul internaționalist primit din partea dumneavoastră. De aceea noi considerăm pe români ca frați apropiați". Vorbind despre vizita tovarășului Gheorghe Apostol, tovarășul Kim Ir a subliniat: „Partidul, guvernul și poporul nostru se bucură foarte mult de vizita dumneavoastră, se bucură că între partidele, guvernele și popoarele noastre există relații de prietenie și colaborare".

Mulțumind pentru invitația de a vizita Coreea prietenă, pentru primirea călduroasă, tovarășul Gheorghe Apostol a relevat utilitatea vizitelor pentru adîncirea cunoașterii reciproce, pentru realizarea unui schimb de experiență între ambele țări. „Și noi ne bucurăm, a spus tovarășul Gheorghe Apostol, că relațiile dintre partidele, guvernele și popoarele noastre sînt bune și conducerea noastră de partid și de stat se va strădui în continuare să contribuie la dezvoltarea acestor relații".

În cursul întrevederilor au fost subliniate, de asemenea, succesele dobîndite de popoarele noastre în construcția socialismului și perspectivele dezvoltării multilaterale a economiei celor două țări.

Declarația guvernului R. P. Chineze în problema Conferinței afro-asiatice

PEKIN 27 (Agerpres). — După cum anunță agenția China Nouă, guvernul Republicii Populare Chineze a dat publicității la 26 octombrie o declarație în legătură cu problema ținerii celei de-a doua conferințe afro-asiatice. În declarație se arată că guvernele Chinei și Regatului Cambodgiei au prezentat la ședința din 19 octombrie a Comitetului permanent pentru pregătirea celei de-a 2-a conferințe afro-asiatice o propunere comună pentru amînarea acestei conferințe, întrucît „situația actuală nu este favorabilă ținerii celei de a doua conferințe afro-asiatice".

În declarație, hotărîrea de a se ține la 28 octombrie întîlnirea miniștrilor de externe din cadrul Conferinței afro-asiatice — fără a se ține seama de poziția R. P. Chineze și a altor țări — este apreciată „ca neconformă cu principiul obținerii unanimității prin consultare, care a fost urmat de conferința afro-asiatică în ultimul deceniu". „Guvernul chinez declară că China nu va lua parte la o astfel de conferință afro-asiatică". La 22 octombrie, premierul Ciu En-lai a adresat un mesaj șefilor de stat sau guverne ai țărilor afro-asiatice, explicînd amănunțit poziția Chinei în vederea amînării celei de-a doua conferințe asiatice.

Situația din Indonezia

DJAKARTA 27 (Agerpres). — Agențiile de presă au recepționat emisiunile postului de radio Djakarta, care a transmis extrase din cuvîntarea președintelui Sukarno și din cea a primului viceprim-ministru și ministru al afacerilor externe al Indoneziei, Subandrio, rostite la întîlnirea cu conducătorii administrației provinciale și cu guvernatorii.

Președintele Sukarno a emis cu acest prilej un ordin — conținînd patru puncte — care prevede măsuri pentru restabilirea liniștii în Indonezia: interzicerea demonstrațiilor neautorizate, împiedicarea acțiunilor distrugătoare, încetarea campaniilor de răzbunare și calomnii, unitatea forțelor progresiste.

„Neocolonialiștii, colonialiștii și imperialiștii — a declarat la întîlnire Subandrio — creează un pericol pentru revoluția noastră și încearcă să pescuiască în ape tulburi". Subandrio i-a prevenit pe participanții la întîlnire că ei „nu trebuie să cadă în capcana celor de dreapta".

Comentînd ultimele evenimente din Indonezia, agenția U.P.I. relevă că autoritățile militare și polițienești au facilitat desfășurarea unei demonstrații care a avut loc marți la Djakarta, deviind circulația autovehiculelor pentru a permite manifestanților să înainteze fără dificultăți. Participanții la demonstrație, incitați de forțele de dreapta, s-au oprit în fața Ministerului de Externe și a Ministerului de Interne, cerînd interzicerea Partidului Comunist din Indonezia și a altor organizații democratice. Ei au proferat, de asemenea, amenințări la adresa primului viceprim-ministru Subandrio. Atacuri împotriva lui Subandrio au fost lansate marți de ziarele editate la Djakarta.

Observatorii menționează discursul în fața comandamentului armatei rostit de generalul Nasution, care în ultimele două săptămîni nu participase la activitatea guvernului din motive de sănătate. El a sprijinit acțiunile autorităților militare, pronunțîndu-se pentru măsuri represive împotriva forțelor democratice.

Agenția Antara anunță că autoritățile militare au interzis activitatea partidului comunist și a altor organizații democratice și în provincia Java de est. Asemenea măsuri au fost luate pînă în prezent în șapte provincii din Indonezia. Din ordinul unor comandanți militari, unități ale armatei indoneziene au preluat, de asemenea, controlul asupra tuturor telecomunicațiilor, companiilor petroliere, liniilor aeriene, birourilor de presă, instituțiilor comerciale de stat și particulare din capitală.

„MĂSURI EXCEPȚIONALE" ÎN BRAZILIA

BRASILIA 27 (Agerpres). — Președintele Braziliei, mareșalul Castello Branco, a promulgat miercuri un nou „act instituțional" conținînd o serie de măsuri excepționale. Noul „act instituțional", care a intrat imediat în vigoare, prevede suspendarea partidelor politice pînă în 1967, alegerea indirectă, de către Congres, a președintelui republicii în 1966, posibilitatea de a priva de drepturi politice, pe o perioadă de 10 ani, noi personalități, restrîngerea severă a libertății de mișcare a personalităților private deja de aceste drepturi în baza primului „act instituțional" adoptat în 1964, după înlăturarea de la putere a președintelui Goulart. Se prevede totodată că președintele va putea decreta starea de asediu „pentru a face față pericolului subversiunii" și, în caz de nevoie, va putea suspenda lucrările Congresului.

Încheierea vizitei în U.R.S.S. a conducătorilor de partid și de stat bulgari

MOSCOVA 27 (Agerpres). — La 27 octombrie Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al P.C. Bulgar, președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Bulgaria, și ceilalți conducători de partid și de stat bulgari, care au făcut o vizită de prietenie în Uniunea Sovietică la invitația C.C. al P.C.U.S., au părăsit Moscova îndreptîndu-se spre patrie.

Pe aeroportul Vnukovo ei au fost conduși de L. Brejnev, G. Voronov, N. Podgornii, Mihail Suslov și de alte persoane oficiale.

În timpul vizitei în U.R.S.S. conducătorii de partid și de stat sovietici și bulgari au făcut un schimb de informații referitor la construcția socialismului și comunismului în cele două țări, au discutat o serie de probleme ale relațiilor reciproce și și-au expus punctele de vedere în legătură cu cele mai importante probleme internaționale. În aceeași zi conducătorii de partid și de stat bulgari au sosit la Sofia.

Vietnamul de sud

• Atac al forțelor patriotice la Da Nang și Chu Lai • Elicoptere americane în flăcări

SAIGON 27 (Agerpres). — Agenția United Press International transmite că miercuri forțele patriotice sud-vietnameze au lansat atacuri viguroase împotriva a două dintre cele mai mari baze militare americane din Vietnamul de sud — Da Nang și Chu Lai. Corespondentul agenției amintite relevă că în perimetrul bazei de la Da Nang au putut fi văzute mari explozii și flăcări uriașe. Tirul artileriei forțelor patriotice a continuat mai multă vreme. Rezultatele acestor acțiuni curajoase ale patrioților nu sînt încă cunoscute, dar corespondentul menționat arată că teritoriul uneia din baze era „presărat de elicoptere în flăcări".

INFRUNTÎND PRIGOANA ȘI REPRESIUNILE

Aproape zilnic presa și agențiile internaționale transmit știri și relatări despre avîntul mișcării de eliberare națională a popoarelor oprimate, despre lupta lor pentru cucerirea unei existențe libere, demne, de sine stătătoare, pentru lichidarea colonialismului.

În Arabia de sud, Angola, Guineea așazis „portugheză", în Republica Dominicană, Panama, Columbia, Bolivia etc., mase largi ale poporului se ridică la luptă împotriva dominației străine, pentru înfăptuirea unor transformări democratice în viața politică, economică și socială a țărilor lor.

Iată, mai jos, cîteva imagini din desfășurarea acestei lupte.

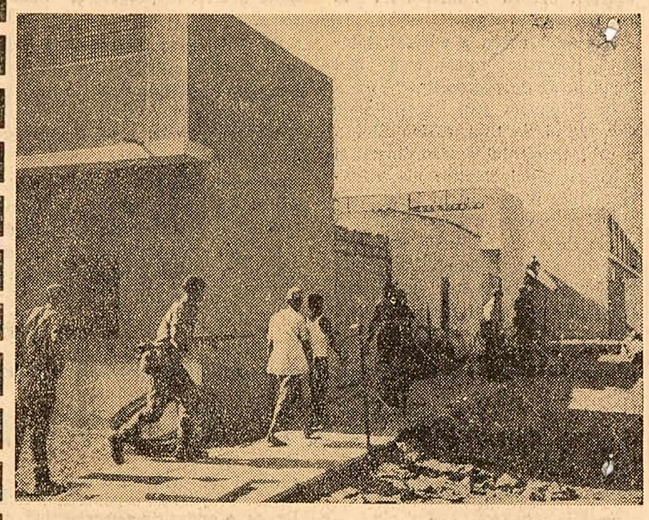

După instaurarea „stării excepționale", la Aden represiunile antipopulare au fost intensificate. Militari britanici escortînd un grup de arabi spre lagărul de la Al Mansura

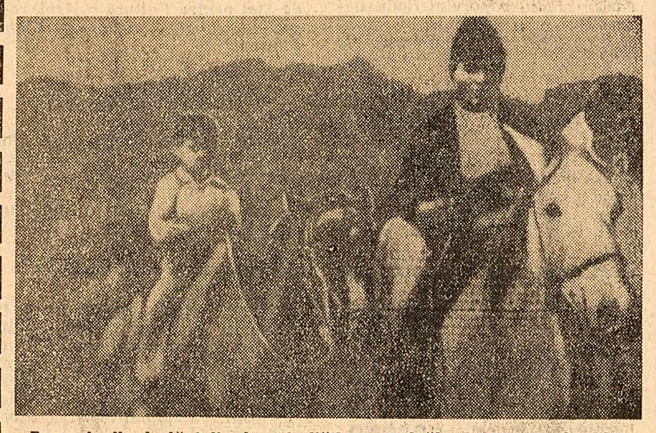

Represiunile dezlănțuite de autorități nu pot înăbuși mișcarea de eliberare din Columbia. Partizanii, cu familiile lor, străjuiesc căile de acces în munți

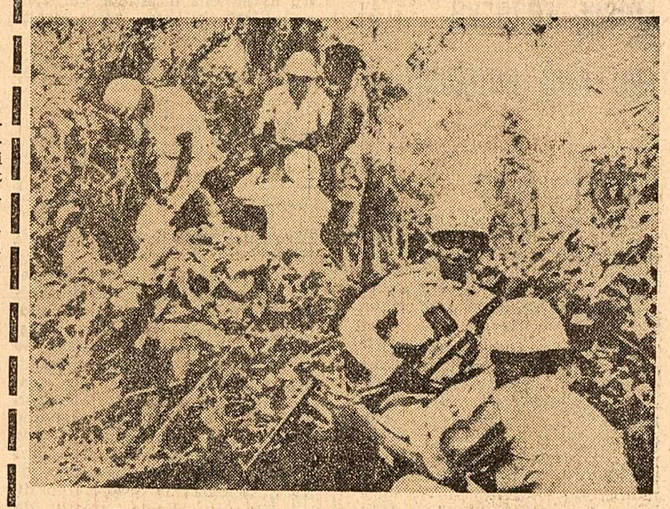

Forțe militare patriotice din Congo acționînd în junglă

Locuitori din Santo-Domingo demonstrează cerînd retragerea trupelor străine de pe teritoriul țării

INDEPENDENȚĂ, DA — DAR NU PENTRU RASIȘTI

Tratativele de la Salisbury

Primul ministru britanic, Harold Wilson, a început miercuri la Salisbury faza decisivă a convorbirilor sale în problema rhodesiană. El s-a întîlnit cu cei doi lideri ai mișcării patriotice a populației africane din Rhodesia, Nkomo și Sithole. Ei au fost aduși la Salisbury din locurile de detențiune pe calea aerului. În timp ce se desfășura convorbirea, mai multe mii de africani s-au adunat în fața clădirii guvernamentale, demonstrînd împotriva regimului rasist. Ei purtau pancarte pe care era scris: „Vrem țara noastră", „Un om, un vot în Zimbabwe", „Îl vrem pe Nkomo". Poliția i-a împrăștiat pe demonstranți cu cîini dresați. Mulțimea s-a adunat însă din nou în centrul orașului continuînd să demonstreze pînă seara. Au fost operate numeroase arestări.

Actuala călătorie a primului ministru britanic Harold Wilson la Salisbury (unde va rămîne „atîta timp cît va fi util", după cum a declarat la sosire) este o manifestare a tensiunii stîrnite în Anglia de intenția guvernului rhodesian, condus de Ian Smith, de a declara în mod unilateral (adică fără asentimentul Londrei) așa-zisa „independență" a Rhodesiei.

În accepția actualului regim de la Salisbury proclamarea unilaterală a „independenței" înseamnă consacrarea statului rasist pe baza constituției din 1961. Această „constituție" privează de cele mai elementare drepturi politice aproape 4 milioane de africani, adică totalitatea poporului Zimbabwe din această țară. O astfel de „independență" ar consfinți dreptul minorității albe de a domina prin forță imensa majoritate a populației.

Intenția proclamării unilaterale a „independenței" a dat naștere unei vii reacții de împotrivire. „Guvernul rhodesian, arată agenția France Presse, este supus unor presiuni puternice: în interior, pe lîngă populația africană, o parte importantă a albilor protestează împotriva unei eventuale declarații unilaterale a independenței".

Politica rasistă a guvernului Ian Smith și intenția sa de a perpetua această politică stîrnesc o puternică indignare în țările Africii, ca și în numeroase alte țări ale lumii. Subliniind că materializarea acestei intenții ar constitui un pericol pentru pace întrucît celelalte țări africane nu ar tolera o astfel de crimă rasială, participanții la recenta Conferință a șefilor de state și guverne ai țărilor membre ale Organizației Unității Africane au adoptat o rezoluție prin care se cere guvernului britanic să suspende neîntîrziat constituția din 1961 a Rhodesiei și să ia toate măsurile necesare, inclusiv folosirea forței, pentru restabilirea ordinii în Rhodesia și pentru punerea în libertate a liderilor africani arestați. Nici în țările mai îndepărtate ale Commonwealthului politica guvernului rhodesian nu găsește aprobare. Australia, după cum a declarat primul ei ministru, Robert Menzies, „nu ar recunoaște un guvern rhodesian care va proclama independența unilaterală". Politica guvernului rhodesian a fost condamnată viguros la actuala sesiune a O.N.U. de reprezentanții unui mare număr de țări de pe toate continentele.

Pe sprijinul cui contează atunci Ian Smith în acțiunea sa? Desigur că între guvernul lui Smith și guvernul din Republica Sud-Africană, care au deopotrivă rasismul ca politică de stat, există legături de solidaritate. Ian Smith contează și pe ajutorul colonialiștilor portughezi — așa cum arată ziarul „Times", care scrie: „În ultimele luni s-a observat o strîngere a legăturilor politice și economice dintre Portugalia și Rhodesia". Tocmai prin alianța dintre Rhodesia, Republica Sud-Africană și Portugalia se încearcă formarea unui bastion „alb" al neocolonialismului și rasismului în Africa de sud îndreptat împotriva întregii mișcări de eliberare a popoarelor africane, împotriva luptei noilor state independente pentru progres economic și social.

Guvernul Smith se simte, într-un fel, încurajat de poziția cercurilor conducătoare britanice — poziție pe care presa internațională o caracterizează ca „ezitantă", „ambiguă", „echivocă". De curînd, Edward Heath, liderul partidului conservator, s-a declarat pentru acceptarea cererii lui Smith chiar în condițiile constituției rhodesiene în vigoare. Cît despre călătoria lui Wilson în Rhodesia, ea nu este interpretată de nici unul dintre comentatori ca un semn de fermitate, ci dimpotrivă. De altfel, chiar în cazul proclamării unilaterale a independenței, maximum la care guvernul britanic ar recurge, potrivit propriilor sale declarații, ar fi numai unele sancțiuni economice și diplomatice.

Popoarele iubitoare de libertate și independență sprijină călduros cauza milioanelor de africani din țara Zimbabwe. Cererile lor cu privire la abrogarea constituției rasiste din 1961, eliberarea din închisori și lagăre de concentrare a tuturor luptătorilor pentru libertatea țării, desfășurarea unor alegeri democratice și aplicarea neîntîrziată în Rhodesia a declarației O.N.U. referitoare la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale sînt juste și trebuie aduse la îndeplinire.

Eugen IONESCU

SCURTE ȘTIRI

OTTAWA. S-a încheiat operația de înregistrare a candidaților pentru alegerile parlamentare ce vor avea loc în Canada la 8 noiembrie. Numărul cel mai mare de candidați au prezentat partidele liberal, conservator-progresist, precum și partidul nou-democrat. Partidul Comunist din Canada va participa la alegerile din noiembrie cu 12 candidați.

ASUNCION. Guvernul Paraguayului a trimis o notă guvernului Braziliei, în care protestează împotriva „ocupării unui sector nedelimitat al frontierei dintre cele două țări de către un detașament militar brazilian". În notă se amintește că la 27 septembrie a fost prezentat un protest asemănător la care nu s-a primit nici un răspuns, și se afirmă că trupele braziliene construiesc adăposturi în zona ocupată.

BUDAPESTA. Cu prilejul Zilei Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România Mihail Roșianu, ambasadorul țării noastre la Budapesta, a oferit o recepție în saloanele ambasadei.

MANILA. Anacleta Coronel, șeful Direcției de dezvoltare a zootehniei din Filipine, a făcut la Manila o declarație în care a arătat printre altele, că 80 la sută din decesele din Filipine se datoresc subalimentației.

NEW YORK. *În aceste zile, violonistul român Ion Voicu întreprinde un turneu de concerte în S.U.A. La concertul susținut în orașul Provo din statul Utah, el a fost aplaudat minute întregi de un auditoriu de peste 3 000 de persoane. După concert, Herald R. Clark, directorul sălii „Field House" și profesor la Universitatea din Provo, a declarat: „Rareori am asistat la o mai mare prețuire a unui artist". Turneul violonistului român a continuat cu același succes la Detroit și Los Angeles. În acest din urmă oraș întreaga sală l-a ovaționat în picioare, timp de 20 de minute.*

PRAGA. A avut loc cea de-a 12-a ședință a Comisiei mixte cehoslovaco-chineze de colaborare tehnico-științifică. La încheierea ședinței a fost semnat un protocol.

KABUL. Primul parlament al Afganistanului, reunit în baza recentelor alegeri care au avut loc în țară, a acordat vot de încredere noului guvern condus de primul ministru, Mohammed Yusuf. Primul ministru a făcut în fața Adunării Naționale a Afganistanului o declarație în care a arătat că în domeniul politicii externe guvernul său va promova o politică de independență națională și integritate teritorială, de neutralitate și nealiniere, de coexistență pașnică, respect reciproc și colaborare internațională.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii" Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii